

NÉPÚJSÁG

2026. február 12.,
csütörtök
LXXVIII. évfolyam
32. (22192.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3 lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Ötletpályázatot hirdettek a marosvásárhelyi Maros-parti
zöldövezetek átrendezésére

60 hektárnyi terület átalakítását tervezik

A parlagon hagyott egykori „gázás” sportlétesítmények

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhelyen a Maros-parti városrészen összefüggően egy 60 hektáros terület korszerűsítését, rendezését és zöldítését tervezik, amelynek megvalósítására ötletpályázatot írt ki a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. Az ötletpályázatról és a tervről

Iszlai Tamás urbanisztikai szakember, városi tanácsos számolt be a Népújságnak.
Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje el
idejében megújítani
előfizetését
a Népújságra!
Ha előfizet,
olcsóbban
kézhez kapja,
mint ha
megvásárolná!

Népújság falinaptár –
kapható az újságárusoknál!

Egyszerűsödik a betegút

„Célunk, hogy a betegek gyorsabban és kiszámíthatóbban jussanak el a szükséges vizsgálatokhoz.”

8.

Polgármesterekkel találkozott a miniszterelnök

Az eseményen szó esett többek között a folyamatban lévő beruházásokról, a helyi közigazgatás hatékonyabbá tételéről, illetve a közigazgatás reformjára irányuló intézkedéscsomagról.

10.

AKTUÁLIS

Fricska a jogállamiságnak?

Vajda György

Abszurdra hajazó az a burkolt politikai belharc, amely az alkotmánybírárság és a kormány között zajlik a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó új törvénytervezet kapcsán. Mint ismeretes, a Bolojan-kormány december elején vállalt felelősséget a parlamentben a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó új törvénytervezetért. Eszerint a nyugdíjkorhatár a korábbi 10 év helyett 15 éves átmeneti időszak alatt fokozatosan a jelenlegi 48 évről 65 évre nő. A jogszabályjavaslat azt is előírja, hogy a bírák és ügyészek nyugdíja nem haladhatja meg az utolsó nettó fizetésük 70 százalékát. A legfelsőbb bíróság közleményben fejtette ki álláspontját, miszerint többek között a kormány tervezete gyakorlatilag megszünteti a bírák és ügyészek különnyugdíját, sérti az igazságszolgáltatás függetlenségét, és ellentétes az alkotmánybírárság, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága korábbi döntéseivel.

Nem kívánok belemenni jogi vitákba, hiszen ezt valóban a szakértőknek kell eldönteniük, inkább a huzavona mögötti helyzetképre utalnék – de úgy tűnik, hogy ez egy újabb fricska a jogállamiságnak. Az intézkedést egyértelműen a PSD ellenzi, és ez nyilvánvalóvá vált akkor, amikor egy korábbi alkotmánybírársági ülésen, ahol szintén terítékre került ez az ügy, a PSD által jelölt bírák hiányoztak. Az is köztudott, hogy ezt a rendszert a PSD-kormány alakította ki, mint ahogy az is egyre nyilvánvalóbb, hogy a korábbi PSD-, illetve a PSD-vel kényszerházasságra lépett PNL-kormányok halmozták fel azt a hatalmas adósságot, amelyet most vissza kell adni, és amiért meghozták a gazdaságélénkítő csomagokat. A jelenlegi helyzetet kényszerében a Bolojan-kormány „felelősséget kell vállalnia” a bírákra vonatkozó

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztább látás.

akár

-40%

KEDVEZMÉNY

LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.

LÁSD A KÜLÖNBSEGET.

Érezd a kényelmet.

OPTICA

OPTOFARM

FEBRUÁR

12

CSÜTÖRTÖK

Ma LÍVIA, LÍDIA
holnap ELLA, LINDA napja

Az év 43. napja, hátravan 322 nap

IDŐJÁRÁS

Felhős

Hőmérséklet:
max.: 13 °C
min.: -2 °C

naptár

Isten éltesse!

ELLA: az -ella végű magyar nevek önállósult beceneve.
LINDA: germán eredetű női név, a -linda, -linde végű női nevek önállósult beceneve, jelentése: hársfából készült pajzs.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. február 11.	
1 €	5,0914 lej
1 \$	4,2701 lej
100 Ft	1,3444 lej
1 g arany	699,7256 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Áramszünet a megyében

Az Electrica áramszolgáltató vállalat Maros megyei kirendeltségének tájékoztatása szerint ellenőrzési és karbantartási munkálatok miatt február 12-én, csütörtökön (ma) 8 és 16 óra között szünetel a szolgáltatás Marosvásárhelyen az 1918. December 1. úton a 209-es és 211-es szám alatt, valamint Ákosfalván és Palotailván, Szászrégenben a Köztársaság (Republicii) utcában pedig 9 és 14 óra között. Február 13-án, pénteken 8 és 16 óra között a marosvásárhelyi 1918. December 1. úton a 213-as és 215-ös szám alatt, továbbá Marosszentkirályon a Fenyő utcában és Disznajón nem lesz áram. A tervezett áramszünetekkel kapcsolatos legújabb információk a www.distributie-energie.ro internetes oldalon találhatók.

Siker a hegyimentőknél

Február 6–7-én zajlott a Romániai Hegyimentő Szövetség vizsgálja, amely a kutyás egységek számára biztosít belépési lehetőséget a márciusban megrendezésre kerülő lavinamentő kutyás képzésre. Maros megyét Kovács Róbert és Bora, a 11 hónapos német juhászkutya képviselte. Kimagasló teljesítménnyel kvalifikálták magukat a márciusi iskolára, bizonyítva felkészültségüket és az egység összhangját – tájékoztat közösségi oldalán a Salvamont Salvaspeo Maros Megyei Barlangi és Hegyimentő Szolgálat.

A Kárp György 80 című előadás Marosszentgyörgyön

Február 17-én, kedden délután 5 órától a marosszentgyörgyi Máriaffi-kastélyban a 80 éves Kárp György és pályatársai (Györffy András, Nagy István, Szélyes Ferenc) lépnek zenés, vidám műsorral közönség elé. Ez alkalommal bemutatják Szucher Ervinnek a marosvásárhelyi művészről írt Kárp György – vidám hétköznapi és szomorú vasárnap között című könyvét. A belépés díjtalan.

Látó Irodalmi Játékok

A Látó Irodalmi Játékok 135. estjén Borsodi L. László Nélkülem is rendezi című verseskötetét (Bookart Kiadó, 2025) mutatják be február 19-én, csütörtökön 18 órától a marosvásárhelyi Gemma kávézóban. A szerzővel Fischer Botond, a Látó szerkesztője beszélget. A 136. esten, 20-án, pénteken 19 órától a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Underground termében André Ferenc Százhusz csikorgó télen át – Hangjátékok József Attilára című verseskötetét (Gutenberg Kiadó, 2025) ismerhetik meg az érdeklődők. A szerzővel, valamint Hatházi Rebekával, a kötet illusztrátorával Kányádi Orsolya műsorvezető, rádiós és televíziós szerkesztő beszélget.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

2026 Márton Áron-emlékév lesz

A Szenátus szerdán megszavazta az RMDSZ által kidolgozott törvénytervezetet, amely 2026-ot Márton Áron-emlékévvé nyilvánítja, és egyben megemlékezik a püspök születésének 130. évfordulójáról is. A kezdeményezés Márton Áron életműve és közösségépítő szerepe előtt tiszteleg. A püspök következetesen kiállt az emberi méltóság, a szabadság, az igazságosság és a keresztény értékek védelmében, mindenféle diktatúrával és szélsőséggel szemben.

A jogszabály elfogadása lehetőséget teremt arra, hogy 2026-ban országos szinten szervezzenek kulturális, oktatási és közösségi programokat a püspök szellemi örökségének bemutatására, valamint arra is, hogy a központi és helyi hatóságok, illetve a közszolgálati média anyagi és logisztikai támogatást nyújtsanak az emlékév eseményeihez. A tervezet a Szenátus döntését követően a Képviselőház elé kerül, ahol meghozzák a végső döntést. (RMDSZ-közlemény)

Terítéken a Mercosur-ügy

Az RMDSZ támogatja a hazai mezőgazdaságot

Hétfői ülésén a Szenátus elutasította az ellenzék által benyújtott három egyszerű bizalmatlansági indítványt. Az Európai Unió és a Mercosur közötti megállapodást bíráló indítvány kapcsán az RMDSZ kiemelte: a hazai mezőgazdaságot támogatja.

A plenáris ülésen tartott felszólalásában Novák Levente Maros megyei szenátor kiemelte: az indítványt tévesen közelítik meg a benyújtók, és azt egyetlen miniszter felelősségére szűkítik le. Szerinte a kérdésben – a jelentős gazdasági következmények miatt – komoly elemzést kellene végezni kormányzati és koalíciós szinten.

„Egy ilyen nagyszabású megállapodás hatása és következményei mindannyiunkat érintenek, és mi vagyunk a felelősek azért, hogy az milyen hatással van a román gazdaságra” – hangsúlyozta a Szenátus háznapja. A szenátor felhívta a figyelmet arra, hogy a román mezőgazdaság problémái – különösen a tej- és sertésenyésztési ágazatban – nem új keletűek, nem tulajdoníthatók kizárólag az utolsó kormányzati ciklus időszakának, és figyelembe kell venni a külföldi verseny, a magas költségek, valamint a feldolgozás és értékesítés nehézségei által generált állandó nyomást. Novák Levente véleménye szerint a megállapodásról

szóló vitának a gazdálkodók számára kínált konkrét megoldásokra kell összpontosítania, nem pedig a „bűnbak keresésére”.

Szerinte az RMDSZ ragaszkodni fog ahhoz, hogy a nemzetközi kereskedelmi kerettől függetlenül a romániai gazdálkodók valódi támogatásban részesüljenek ahhoz, hogy versenyképesen termelhessenek, hatékonyan dolgozhassák fel nyersanyagjaikat, és tisztességes hozzáférésük legyen a piachoz. „Az RMDSZ egy intelligensen védett, versenyképes és felelősségteljesen kezelt romániai mezőgazdaságot támogat. És ez a felelősség a politikai döntéshozók egészére hárul” – jelentette ki a szenátor. (GRL)

Hibaigazítás

A február 11-i lapszámunkban, a műjégpálya munkálatainak újrakezdéséről szóló cikkben tévesen jelent meg *Cosmin Pop*, a Maros Sportklub elnökének beosztása és a sportlétesítményt működtető intézmény neve is. A műjégpálya a Maros Sportklub (CS Mureșul) gondozásában áll,

amely az Országos Sportügynökség alárendeltségében működik, és ez nem a Városi Sportklub (Clubul Sportiv Municipal), amely a Polgármesteri Hivatalé és a városi tanácsé. Az érintettektől ezúttal kér elnézést a cikk szerzője, Szeredai Vivien.

RENDEZVÉNYEK

Bálint-napi operagála

Február 12-én, csütörtökön (ma) 19 órától Bálint-napi operagálára várják a klasszikus zene kedvelőit a marosvásárhelyi Kultúrpalota Nagytermébe. Az Alexandru Fărcaș Kulturális Egyesülettel közösen szervezett rendezvényen a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes karát és szimfonikus zenekarát Adrian Morar vezényli, szólisták: Geani Brad bariton, valamint az Alexandru Fărcaș énekverseny díjazottjai: Daria Lupu, Claudia Marinescu és Milița Pantin szoprán, Adelin Ilca és Teodor Malanca tenor, Alexandru Ticula bariton és Andres Groza basszus. Zongorán kísér: Codruța Ghenceanu. Műsoron: Mozart-, Mascagni-, Lehár-, Barbu-, Gounod-, Donizetti-, Puc-

cini-művek: nyitányok, duettek, tercettek, szextettek, septettek és kórusrészletek.

Irodalmi-zenés est Maroskeresztúron

Február 15-én, vasárnap 16 órától a házasság hete záróprogramjaként kolozsvári művészek irodalmi-zenés produkciójára kerül sor Őrizem a szemed! címmel a maroskeresztúri református központban (Fő út 543. szám).

Czire Alpár fotókiállítása

Szolgáknak nyakkendő a járom címmel nyílik kiállítás Czire Alpár fotóiból február 19-én, csütörtökön 18 órakor a marosvásárhelyi Bernády Házban. Az alkotásokat Nagy Miklós Kund művészeti író és Szigeti Szenner Szilárd egyetemi oktató méltatja.

Halasztás a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó törvénytervezettel kapcsolatos döntésről

Az alkotmánybíróság szerdán február 18-ra halasztotta a döntést a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó törvénytervezettel kapcsolatos beadványról. Hivatalos források szerint azért halasztottak, hogy a testület vizsgálja meg a legfelsőbb bíróság kérését. Utóbbi intézmény azt indítványozta az alkotmánybírósnak, hogy kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást az Európai Unió Bíróságánál a különnyugdíjak reformjával kapcsolatban. A legfelsőbb bíróság ugyanis úgy véli, hogy a kormány tervezetében szereplő intézkedések diszkriminálják a bírákat és az ügyészeket a különnyugdíjban részesülő más kategóriákkal szemben.

Ez már az ötödik alkalom, hogy az alkotmánybírák elhalasztják a döntést az ügyben. Legutóbb január 16-án napolták el a döntéshozatalt, arra hivatkozva, hogy időre van szükségük bizonyos dokumentumok, köztük a legfelsőbb bíróság által egy nappal korábban benyújtott szakértői elemzés tanulmányozására. Ezt megelőzően két alkalommal határozatképtenség miatt halasztottak, mivel a Szociáldemokrata Párt (PSD) által delegált Cristian Deliorga, Gheorghe Stan, Bogdan Licu és Mihai Busuioc alkotmánybírók nem jelentek meg az üléseken.

A Bolojan-kormány december elején vállalt felelősséget a parlamentben a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó új törvénytervezetért. Eszerint a nyugdíjkorhatár a korábbi 10 év helyett 15 éves átmeneti időszak alatt fokozatosan a jelenlegi 48 évről 65 évre nő. A jogszabályjavaslat azt is előírja, hogy a bírák és ügyészek nyugdíja nem haladhatja meg az utolsó nettó fizetésük 70 százalékát. A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) negatívan véleményezte a tervezetet. Az igazságszolgáltatási rendszer képviselői azt kérték, hogy a nyugdíjuk közelítse meg az utolsó fizetésük nettó összegét, a kormányfő azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a nyugdíj ne haladja meg az utolsó nettó fizetés 70 százalékát.

A legfelsőbb bíróság tagjai december elején egyhangúlag úgy döntöttek, hogy megtámadják az alkotmánybírószágon a jogszabályjavaslatot. A legfelsőbb bíróság szóvivője, Victor Alistar akkor közölte, hogy a jogszabályjavaslat formai és tartalmi szempontból is alkotmányellenes. Formai szempontból azért, mert a kormány megalapozatlanul sürgette az országos helyreállítási terv (PNRR) 215-ös mérföldkövére hivatkozva a tervezet elfogadását. A mérföldkő teljesítéséhez ugyanis nincs szükség a bírák és ügyészek nyugdíjazási feltételeinek módosítására, mert ez korábban már megtörtént – magyarázta Alistar. Emellett a bíróság szerint a törvény homályos, nem létező vagy meghatározatlan jogi fogalmakat használ, ami sérti a jogbiztonságot – tette hozzá.

A szóvivő szerint a tervezet tartalmi szempontból azért alkotmányellenes, mert hirtelen és átmenet nélkül emelné meg a nyugdíjkorhatárt a szolgálatukat töltő bírák és ügyészek kétharmadánál, ami súlyos jogbizonytalanságot okoz. Emellett a jogszabályjavaslat diszkriminatív, mert a bírákat és ügyészeket hátrányosabban kezeli, mint más különnyugdíjas kategóriákat,

akiknek a nyugdíja meghaladja a legutolsó nettó fizetésük 80 százalékát – részletezte Alistar.

Utóbb a legfelsőbb bíróság egy közleményt is kiadott, amely szerint a kormány tervezete gyakorlatilag megszünteti a bírák és ügyészek különnyugdíját, sérti az igazságszolgáltatás függetlenségét, és ellentétes az alkotmánybíróság, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága korábbi döntéseivel. A legfelsőbb bíróság azt is kifogásolja, hogy a tervezethez nem készült hatástanulmány, indoklása nem valós gazdasági adatokon alapul, és az állam évente sokkal többet költ más különnyugdíjas kategóriákra, mint a bírák és ügyészek nyugdíjára.

A Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) képviselője, Stelian Ion szerdán bírálta a Facebook-oldalán az alkotmánybírószágot, amiért ismét elhalasztotta a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó törvénytervezettel kapcsolatos beadvány tárgyalását. A volt igazságügyi miniszter bejegyzése szerint „Romániában addig nem lesz reform, amíg az alkotmánybíróság rendszeresen akadályozza a kiváltságok korrekcióját”. Szerinte a sorozatos halasztások azt mutatják, hogy a testületet olyan emberek alkotják, akiket „személyes érdekeik és lojalitásuk másokhoz fűz”, és az sem véletlen, hogy éppen a Szociáldemokrata Párt (PSD) által jelölt alkotmánybírák a reform „leghangosabb ellenzői”. Ion úgy vélekedett, hogy a reform késleltetésével „iskolákba, kórházakba és infrastruktúrába szánt beruházásokat áldoznak fel személyes kiváltságokért”, és mindez „a közérdekkel szembeni testületi összezárás” jele. Szerinte az alkotmánybíróság kettős mércét alkalmaz: más ügyekben figyelmen kívül hagyja az Európai Unió Bíróságának tekintélyét, míg a különnyugdíjak esetében éppen az uniós fórumhoz fordulna.

A legfelsőbb bíróság „trükközése” miatt Románia valószínűleg el fog veszíteni 231 millió euró vissza nem térítendő európai uniós támogatást – írta egy szerdai Facebook-bejegyzésben Dragoș Pîslaru európai projektekért és beruházásokért felelős miniszter. A tárcavezető arra reagált, hogy az alkotmánybíróság szerdán ötödszörre is elhalasztotta a döntést a bírák és ügyészek nyugdíjazását szabályozó törvénytervezettel kapcsolatos beadványról. „A kormány és Ilie Bolojan miniszterelnök minden erőfeszítése ellenére ma azok nyertek, akik a kiváltságaik elvesztésétől való félelmükben elfutottak az ülésekről. Sötét nap a mai mindazok számára, akik igazságos és korrupciómentes igazságszolgáltatást akarnak” – fogalmazott Pîslaru.

Az alkotmánybíróság szerdai ülése előtt közzétett másik bejegyzésében a miniszter azt írta, a testület „utolsó utáni órában hozott” döntésén múlik, hogy Románia végleg elveszíti-e a 231 millió eurós vissza nem térítendő uniós támogatást.

A tárcavezető úgy fogalmazott: az alkotmánybíróság határozata eldöntheti, hogy az ország búcsút mond-e a jelentős összegnek, amelyből iskolák, kórházak vagy autópálya-szakaszok építését lehetne finanszírozni. Emlékeztetett, hogy a különnyugdíjak reformját Románia az országos helyreállítási tervben (PNRR) vállalta, és a bevezetése az igazságosabb nyugdíjrendszer és a költségvetési egyensúly szempontjából is elengedhetetlen. *(Agerpres)*

az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiákba” – jelentette ki.

A kereskedelemről szólva hangsúlyozta: a stratégiai függőségek csökkentése érdekében az EU-nak megbízható partnerekkel kell bővítenie kapcsolatait. Közölte: 2025-ben megállapodás született Mexikóval, Indonéziával és Svájjal, aláírták a Mercosur-országokkal kötött egyezményt, valamint Indiával „minden idők legnagyobb” szabadkereskedelmi megállapodását, amely kétmilliárd fős piacot és a globális bruttó hazai termék (GDP) 25 százalékát érinti. További tárgyalások zajlanak Ausztráliával, Thaifölddel, a Fülöp-szigetekkel és az Egyesült Arab Emírségekkel.

Elmondta továbbá, hogy az egységes piac elmélyítésére az Európai Bizottság javaslatot tesz az úgynevezett „28. rezsimre”, amely egységes és egyszerű szabályrendszert biztosítana a vállalkozások számára az EU egész területén. A tervek szerint a cégek 48 órán belül, teljesen online bejegyezhetők lennének, egyszerűbbé válna a határon átnyúló működés és a finanszírozáshoz való hozzáférés. Hozzáfűzte, az Európai Bizottság évente 15 milliárd euróval kívánja mérsékelni a vállalkozások adminisztratív költségeit, és fellépne a tagállami túlszabályozás ellen, amely szerint további akadályokat teremt az egységes piacon. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

1,2 milliárd euró értékű hamis készpénzt foglaltak le

Kínából beszerzett, postai úton szállított és terjesztett hamis készpénzt koboztak el 1,2 milliárd euró értékben 18 ország bűnüldöző hatóságai – erről tájékoztattot az Európai Unió tagállamai közötti igazságügyi együttműködésért felelős, hágai székhelyű ügynökség, az Eurojust szerdán. A hágai közleményben kiemelték, hogy a postai szolgáltatásokon keresztül hamis pénzt terjesztő bűnözői hálózatok felszámolását célzó összehangolt vám- és rendőrségi művelet során a rendőrök összesen több mint 7 millió hamisított pénzeszközt foglaltak le: 4,8 millió euróbankjegyet és -érmét, 2,3 millió amerikai dollárbankjegyet és -érmét, 23 302 darab brit fontbankjegyet és -érmét, valamint 4800 svájci frankbankjegyet és -érmét. A lefoglalt hamis pénzek teljes értékét 1,2 milliárd euróra becsülik. 2025 júniusa és novembere között a vámhatóságok 379 hamis pénzt tartalmazó csomagot fedeztek fel, amelyek alapján 70 nyomozást indítottak. Megállapították, hogy a lefoglalt hamis pénz több mint 90 százaléka Kínából származó szállítmányokban érkezett. Csak a román hatóságok több mint 4,8 millió módosított mintájú euróbankjegyet foglaltak le, és felszámoltak egy raktárat is, ahol több mint 223 ezer, Kínából szállított hamis bankjegyet tároltak. Emellett Portugáliában, az Egyesült Királyságban és az Egyesült Államokban több mint 220 ezer hamis euró-, font- és amerikai dollárérmét fedeztek fel postai küldeményekben. Minden szállítmány Kínából érkezett – tájékoztattak. *(MTI)*

Közel tízmilliárd eurós vízgazdálkodási beruházások

A tárcavezető közölte, hogy a fenntartható fejlődést és a vízügyi infrastruktúrát célzó program költségvetése 2,4 milliárd euróról 5,6 milliárd euróra nőtt, és három megyében további egymilliárd eurós beruházást terveznek. Pîslaru szerint a fejlesztések révén mintegy négymillió ember ivóvízhozzáférése javul, 2,3 millió lakos csatlakozik szennyvíztisztító rendszerekhez, és közel 20 ezer kilométer víz- és csatornahálózat épül vagy újul meg. A miniszter emlékeztetett, hogy a beruházások célja a vízügyi infrastruktúra korszerűsítése, a szolgáltatások minőségének javítása és a fenntartható, klímaálló rendszer kialakítása. *(Agerpres)*

Fricska a jogállamiságnak?

(Folytatás az 1. oldalról)

törvénytervezetért, hiszen erre a nemzetközi fórumok is felszólították, de ha a dolgok mögé nézünk, azért „szemtelenül” nagyok a különbségek bizonyos társadalmi kategóriák között e téren, hogy csak finoman térjünk a tárgyra. És akkor ebből következik a kérdés, hogy ki a felelős azért, hogy az előző évek kormányai úgy gazdálkodtak a Romániának szánt uniós támogatásokkal, illetve egyéb, közberuházásokra szánt pénzzel, hogy ezek köddé váltak, vagy ahogy a népnyelven mondják „se pénz, se posztó”. A Recorder által az igazságszolgáltatásról nyilvánosságra hozott leleplező riportfilmben betekinthtünk abba, hogy miként működik, avagy öröl az igazságszolgáltatás malma. Hogyan ússzák meg felelősségre vonás nélkül az eurómilliókat sikkasztók, akik – csak úgy, „véletlenül” nyilvánosságra hozott hírek alapján – fel-fel bukkannak különböző politikusok társaságában, olyanokéban, akik az előző kormányokban is felelősségteljes funkciókat töltöttek be. S hogy ne menjünk messze a példáért, emlékezetes mozzanat volt a Marosvásárhely–Jedd–Nagyernye szakaszon megépítendő terelőút építőtelepének avatása, amikor Victor Ponta akkori miniszterelnök munkagépek jelenlétében hivatalosan elindította a munkálatokat, majd másnap eltűntek a telephelyről a munkagépek, és azóta is áll a munka. Pedig állítólag pénz is volt a kivitelezésre... Sajnos nem egy ilyen és ehhez hasonló esetről számol be időnként az országos híradó.

Ki az, aki jogi, pénzügyi felelősségre vonja azokat, akik elherdálták az ország pénzét, ha a legfelsőbb bíróság tagjai is különböző okokra hivatkozva elodáznak egy olyan döntést, amiért a döntéshozó, a kormány vállalja a felelősséget? Ha ilyen a mosdó, akkor milyen lehet a törölköző, amelynek meg kellene tisztítania az országot a kosztól?

60 hektárnyi terület átalakítását tervezik

(Folytatás az 1. oldalról)

Marosvásárhely azon kevés városok közé tartozik, ahol nincs központi park. A város a Maros-parti városrész „zöld-kék” övezetté alakítását kezdeményezte, ugyanis a város tulajdonában levő lovarda, vagy a közismert nevén hipodrom 20 hektáros területét valamiféleképpen értékesíteni szeretnék a városlakók, a közösség javára. Ez az ötlet két évvel ezelőtt született meg.

– A lovardától indulva, hozzacsatolva a Ritzet a Maros holt ágával – ami szintén a város tulajdona –, alakult ki az első park létesítésének ötlete. Mivel Marosvásárhely nem rendelkezik központi parkkal, s az ügőpálya a városszéli építkezések miatt beépült a városba, ez a terület megfelelné e célra. A terület kihasználatlansága miatt a parkosítás nagyon jó ötlet, én is nagyon támogattam. A terület idővel kibővült a Maros-parttal, amely az Újgát utcától egészen a Sziget utcáig magába foglalja a teljes Maros-partot, tartalmazza a Ligetet, folytatólagosan a Corvin Mátyás teret és a Voința strandot, ami ugyancsak elhagyatott rész. Majd következik a Turbina-árok, ami egy szép vízfelület, de a környezete nem rendezett, és kevésbé integrált városi zöldövezetbe, amit a lakosság szívesen használ. Így érünk el egészen a felső gátig, ami összesen 60 hektárt jelent. Egy hosszú, szegmentált területről lévén szó, a terv is három zónára van osztva. Az első zóna a hipodrom és a holt-Maros közötti, a második a Maros-part, a harmadik a Ligettől a Turbina és a Kárpátok sátságig terjed, egészen a Víkendtelepig – fogalmazott Iszlai Tamás.

Átalakul a Liget is

Külföldi tájépítészeti irodák pályázatára is számítanak

– Hogy helyesen induljunk el, s hogy a város zöld-kék övezetének kialakítása érdekében valóban egy komoly pályázati felhívást tegyünk közzé, ezt a Romániai Építészakamarával, az Építészek Rendjével együtt dolgoztuk ki, ami garancia arra, hogy megfelelő reklámot és megfelelő eredményt fog hozni. A pályázati felhívást a polgármesteri hivatal honlapján közzétük, a közbeszerzési portálon, a SICAP-on hirdették meg, de a felhívást átirányították az Építészek Rendjének pályázati oldalára is. A dokumentáció – képek, hanganyag –, az egész lebonyolítás az Építészek Rendjének honlapján érhető el. Fontos, hogy az Építészek Rendje garancia a külföldi pályázók számára, hogy igenis, egy komoly dologról van szó, aminek finalitása lesz, nem csak egy helyi elképzelésről beszélünk. Az ötletpályázatot azért hir-

dették meg angol nyelven is, mert várják a parkokra szakosodott neves külföldi tájépítész irodák pályázatait is. Minden valószínűséggel komoly konkurencia lesz a versenyben – mondta Iszlai Tamás.

A külföldi cégek pályázására országos szinten már van precedens, például Kolozsváron a Szamos-part és a Vasutas-park rendezése esetében, amit ugyanígy az építészakamarával oldottak meg. S meg lehet nézni a Szamos-partot, olyan hely, ahol szívesen sétál, időz az ember.

Ami a költségvetést illeti, nincsen erre külön költségvetési pont, a város nem a saját költségvetéséből fogja ezt finanszírozni, nem is lenne képes rá, mert hatalmas pénzüsszegegről van szó. Ezért is osztották fel a projektet három részre már a tervezési fázisban.

Ebben a finanszírozási időszakban – 2023–2027 –, zöld-kék övezetek kialakítására, parkosításra, alternatív közlekedésre várnak pályázási lehetőségeket.

Rehabilitálják a Maros-parti sétányt is

Fotók: Nagy Tibor

Szovátai huszárok is emlékeztek a piski csatára

Február 7-én Piskin, az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc győzelemmel végződő jelentős csatájának helyszínén, a piski híd melletti egykori fogadó udvarán álló emlékoszlop előtt tisztelgett a szovátai 15. Mátyás huszárezred négy hagyományőrző huszára, Máté Miklós főhadnagy vezetésével. Társaik nevében rótták le tiszteletüket, és koszorúzták meg az emlékoszlopot. A rajta elhelyezett emléktábla avatásán, szentelésén több mint negyven huszár és hagyományőrző honvéd gyalogos vett részt Erdélyből és az anyaországból.

Az ünnepség az egykori piski csárda kertjében volt, ahol tavaly emlékoszlopot állítottak, amelyre néhány nappal az esemény előtt márvány emléktáblákat helyeztek ki, amelyeken Bem József tábornok portréja és csatajelenetek láthatók.

Az emlékmű a piski hősöknek és annak a történelmi pillanatnak állít emléket, amikor Bem József honvédtábornok serege, a 15. Mátyás huszárok és a Württembergi huszárok elszánt támadásának köszönhetően sikerült megállítani az Erdélybe nyomuló osztrák hadsereget.

Az 1848 decemberében kezdődött erdélyi hadjárat a Nagyszebennél elszenvedett kudarc után fordulóponthoz ért. Miután a cári csapatok megszállták Nagyszeben és Brassót, a főparancsnok Bem csapatai ellen indult, és február 4-én Vízakna mellett jelentős győzelmet aratott. A súlyos vereség után Bem tábornoknak csak 1500 embere és néhány ágyúja maradt, és visszavonult nyugat felé. A sebesült Bem helyét átvéő Csetz János alatt, sikeres utóvédharcok után, a honvédek egyesültek a Damjanich által küldött segédhadakkal, így az erdélyi hadsereg 7000 főre gyarapodott. A következő feladat Puchner megállítása volt, mielőtt serege kijut az Alföldre. A honvédcsapatok február 8-án Piski mellett foglalták el állásaikat, hogy megvédjék a Sztrigy folyó felett épült fahidat. Az elszánt küzdelemnek köszönhetően Bem serege visszaverte az ellenség csapatait. A csata jelentőségét maga Bem József is kiemelte. Azzal bátorította katonáit, hogy a piski híd nem egy egyszerű átkelő, hanem Erdély jövőjének a kulcsa. „Ha elvesz a híd, elvesz Erdély!” – ezzel buzdította küzdelemre embereit a tábornok.

A 2026. február 7-i piski megemlékezés ismét igazolta, hogy a szabadságharc emléke nem múzeumi relikvia, hanem élő, erkölcsi örökség, mert a huszárság nem csupán viselet és hagyomány, hanem erkölcsi mérce is, amelynek irányt kell mutatnia a következő nemzedék számára – hangzott el többek között a megemlékezésen a piski csata emlékparkjában, azon a rendezvényen, amelyet fiatal őrei szerveztek Bőjte Csaba Ferenc-rendi szerzetes kezdeményezésére.

Máté Miklós

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Gondolom, sokan ismerik azt a kis dalocskát, vagy legalábbis az első sorait, hogy aszongya „teve van egypúpú, teve van két-púpú, sőt több”. Ezt a dalrészletet, amely a maga együgyűségében a saját korában megéjtően népszerű volt, úgy is tekinthetjük, mint a remény himnuszát. Ugyanis a dal szerzője, előadója és rajongói meg voltak győződve, hogy a tudomány győz, mindent elsöpör a kutatás útjában álló akadályokból, és létrehozza a többpúpú tevét. Innen már csak egy lépés a púptalan vagy a hegyláncgerincű tevékig. És mindezt abban a korban, amikor még Ágnes pelenkában sem gögicsélt a genetika tudománya, még senki nem hallott, álmodott a Dolly bárányról és a mesterségesen létrehozott élőlényekről. Hacsak nem a fantáziáról, az akkori sci-fi mesterei és a lunátikus örültek.

Ebből következően és eltávolodva konkrétumoktól adott tehát az örült remény. Olyan vágyálom, elrugaskodott terv, amelynek megvalósulásához józan felnőtt, felelős állampolgár, családjával törődő, polgári ál-

lást betöltő nyárspolgár, hivatástudattal rendelkező egyed semmi reményt nem fűz, sőt nem is gondol rá még álmában vagy részegségében sem. Az örült remény a végsőkéig elszántak, a minden köteléket elszakított, kisarkított, kitzasztott forradalmárok, anarchisták, felforgatók utolsó szalmaszála. Sőt maga ez a metafora egyenlő a már említett örültséggel. De van. Örült remény, hogy egyszer ez a bolygó megáll, és leszállhatunk róla. Hova mennénk, fiam, teszi fel a kérdést a nagymama, aki a kisbaltig is alig tipeg el.

Ezzel szöges ellentétben áll – vagy mégsem – a halvány remény. Olyan, mint egy pislákoló mécses. Valami kis fényt ad, de nem lehet eligazodni, megtalálni a keresett szemüveget, elgurult gyógyszer, elköborolt macskát, fél pár zoknit. A halvány remény akkor csillan fel, amikor a dolgok látszólag jó irányt vesznek, nekünk úgy tűnik, hogy az ügyünkben a döntés reánk nézve kedvezőbb lesz az eddigi alapállásnál, szoros logikánál, megnyihltn látszik az idő, van rá halovány

A kétféle reményről

remény, hogy kiderül, nem fog esni, meg-mászhatjuk a Mont Blancot, találkozhatunk az imádott, de ismeretlen nővel/sráccal/jótevőnkkel – mert kell lennie a világon jótevőknek is –, ámbátor ez már határos az örült reménnyel is, na mindegy, szóval a halvány remény egy sugallat, egy fuvallat, hogy nyitva lesz a bolt, ahol megláttunk egy csodás ruhát, játékszer, pipát, még nem adták el, halvány remény pitymallik, hogy elfogadják első színdarabunkat a Nemzeti Színházban, kiadják első kötetünket, megkapjuk azt a szerepet, amire mindig is vágytunk, felgyűgylünk, kitüntetnek, megdicsérnek, halvány remény van a békére, felvesznek egy iskolába, az egyetemre, társulatba, munkát kapunk, elismerik képességeinket.

Az első megjelentetett vers után a jövőendő reménybeli poeta (írástudogató) arról fantáziál, hogy ő lesz a nemzed, sőt a világ egyik – ha nem a legnagyobb – költője, a Nobel-díjat kétszer is megkapja, de ahogy telnek az évek, jönnek a kötetek kifelé a nyomdából,

cserélődnek a szemüvegek, már költészete tankönyvi leckévé tárgyiasul, annál inkább tisztában van vele, hogy vannak nála jobbak, sőt kiválóbbak is, és öbelőle legfennebb a Holden lesz klasszikus a XXIII. században. Ekkor szállítja le az ember a reményt a valóság járda- vagy tengerszintjére.

Mondják, a remény hal meg utoljára. Valószínűleg az utolsó emberrel egyszerre. De nagyon kell. Szükségszerű, objektív, legyőzhetetlen kór. „Földiekkel játszó égi tüne-mény”, mondá Csokonai, majd így folytatja: „Istenségnek látszó

Csalfa, vak Remény!

Kit teremt magának

A boldogtalan,

S mint védangyalának,

Bókol úntalan.

Síma száddal mit kecsegtetsz?

Mért nevetesz felém?

Kétes kedvet mért csepegtetsz

Még most is belém?

Csak maradj magadnak!

Biztatóm valál;

Hittem szép szavadnak:

Mégis megcsalál.”

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (75.) Páskándi Géza, a drámaíró (2.)

Kiss Zsuzsánna

A posztabszurd gyógyregény

Magyarországra történt áttelepülése után írott művei közül említünk kell a *Szekusok* című posztabszurd „gyógyregényt” (az 1989-ben megjelent *Sírrablók* lélektani krimi folytatását). A csak 2007-ben megjelent posztumusz regény teljes címe (*Szekusok. Aki a Himnuszba benne vót. Gyógyregény*) magán viseli a kitalált műfaj lehetetlen (abszurd) vállalását, hiszen a világ egészsége sem visszafele, sem „előre” nem orvosolható – hatalmi módszerekkel talán a legkevésbé... Ahogyan Szász László írja, a regény „*egyetlen monódiászerű, magnóról tekergőző szövegfolyam, valóban önfelmentés, magyarázkodás, gyónás, vádolás és paranoid történetmondás. A kínálkozó szereplehetőségek között ravaszul, mégis ügyetlenül, önmagát leleplezve lavírozó besúgó hangja szól, feltehetően a személyiséghasadás állapotának különböző, váltakozó fázisaiban.*” (Szász László: „A bűntudat újrafelosztása”, avagy az identitás elvesztése, *Kortárs*, 2012/2.)

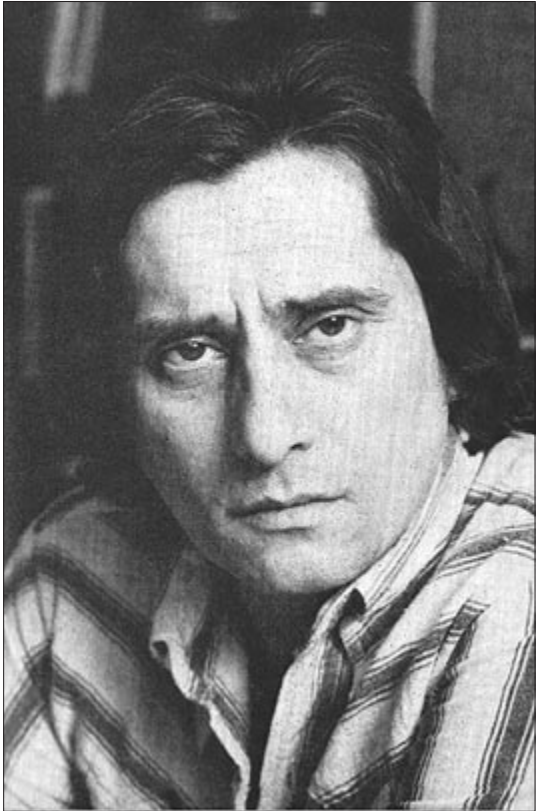
Ráadásul a magnóról felváltva nem egy, hanem két szekus hangja is szól. Önfelmentő és önleleplező vallomásaik közben az antihősök olykor általánosítanak, ködösítenek. Abban reménykednek, hogy a hallgató, tehát az olvasó talán nem is tudja, hogy éppen ki beszél:

„Asse tudják, ki beszél itten, ki előtt van a magnó. [...] szóval én Kovácsuról, Jonikáról, az akkori világról akarok beszélni.” (*Szekusok*, 6. <https://opac.dia.hu/record/-/record/PIMDIA16560>)

A diktatúra szellemölő és személyiségromboló hatása

Páskándi a kommunista Romániában „janicsarizálódott individuomot” vizsgálja, a diktatúra szellemölő és személyiségromboló hatásait ábrázolja két pszichiátriai „elmeápolt írásos vallomása” formájában. A riasztó kórban szenvedő főhősök, Kovácsu és Jonika Temesvárról Budapestre kerülnek zárt osztályra. Ombodi doktor a kezelőorvosuk. Vallomásaikat önterápia gyanánt írják – román sza-

vakkal és többféle argóval kevert, romlott magyar nyelven. A hajdani szekusok múltja és jelene egyetlen kaotikus masszaként tör elő a fejezetek során. Az elbeszélő főhősök neve is kettős, akárcsak zavaros tudatuk: Kovács Bendegúz Covaciunak mondja magát, Jonika is félig román, félig magyar, inkább sehova sem tartozó, fantomidentitású. A szekuritáté intézménye a „fasiszta sziguranca” módszereit balkanizálva kitermelte maga körül „a fantomszerűség légkörét”. Az intézmény „hírszerző” alkalmazottjai erős tévképzetfalakkal szigetelték el magukat családjuktól és eredeti környezetüktől. Összekötő híd szerepük a hatalmi rendszeren belül igaz volt, de teljes emberi mivoltuk szempontjából pusztító hatással bírt. A „terápromán” (terapeutikus regény) két főalakja két kisebbségi-

Páskándi Géza

Forrás: Wikipédia

ből többségivé vált szekus, akiknél a janicsarizálódás bizonyos előnyökkel járt, de hosszú távon éntudatuk kóros leépüléséhez vezetett. Covaciu a zárt osztályon sem gyógyul; lázas tudata visszavisszatér a szekuritátén „végzett” kegyetlenkedések, a durva kínzások (kínzólegénynek is) sajgó emlékképeihez.

Lelkiismeret-furdalás és üldözési mánia

A magyar–román határszélről származó Covaciu egyszerre szenved önszabotáló, önbüntető lelkiismeret-furdalásban és üldözési mániában. Gyökereit megtagadva lett románná és besúgóvá, ekként

tanulta meg az „ígérni és nem adni kultúráját”, sajátította el a „családot szétvágni” feladatot. Így virrad rá (is) Temesvárott 1989 decembere. Lapul a Tőkés László melletti tüntetések idején. „Tokhes” és „Toeches” néven említi református püspökünket. Ami az írói szándék szerint romlott magyarságú prózanyelvénél riasztóbb, az az, hogy szegény Kovácsu oszcillál a rég megtagadott magyar, illetve a felvett, de most levetendő román identitása között. Ezt a skizoid idegállapotot tükrözi minden egyes vallomástevő mondata:

„Nélkülünk sohasem szabadultak volna meg a tirannustól – ők vezetnek, ők a műveltebbek” (*Szekusok*, <https://opac.dia.hu/record/-/record/PIMDIA16560>).

A félelmetes tényállás a gyógykezelt antihős megfogalmazásában

Mimikriszerű éntudatával, politikai nemzettudatával (!), valójában sérült önazonosságával menekülőre fogja. Pincékben rejtőzködik, míg tart a meglincseltetéstől. A temesvári lelkészt védő emberáradatban mégsem esik baja. Tőkés forradalmát illetően, később a gyógykezelt antihős világosan fogalmazza meg a ma világszerte igaznak tűnő, félelmetes tényállást: „minél jámborabbul kéri a kisebbség alapvető jogait, annál jobban kiderül, hogy soha nem lesz garanciája a kisebbségnek” (*Szekusok*, <https://opac.dia.hu/record/-/record/PIMDIA16560>).

Ha a történelmi-politikai helyzetet olykor át is látják úgymond majdnem „két ódalról”, zavaros önismeretük, gyökértelességük, elszigetelt áruló voltak miatt a regény szekusai saját helyzetüket csak hézagosan tudják értelmezni. „Csau lepufintása után”, miközben átvergődik magukat a határon, hogy új egzisztenciát keressenek maguknak Budapesten, gyilkosságba keverednek. Személyiségük romjait diagnosztizálva, az orvosi szakvélemény véglegesen elmeorvosintézetbe zárja őket. A „politika janicsárjai”, a hajdani „legmegbízhatóbb tolmácsok és jelfejtők” már csak a pesti elmeosztály csendes örültjeiként tengetik tovább életüket.

Páskándi műveinek a filozófiai értelemben vett jó életre, illetve a betegség és egészség határmezsgyéin tébláboló emberiségre vonatkozó kérdésfelvetései időszerűek és sürgetőek ma is.

Minden műve telitalálat

Kocsis István

Az idegen hatalom általi megszállás alatt „érvényesíthető” viselkedésminták, attitűdök és erkölcsi dilemmák témaköre igen értékes drámák megírására ösztönözte Kocsis Istvánt is (Ombod, 1940. május 7. –). Szatmárnémetiben érettségizett, 1965-ben szerzett magyartanári diplomát Kolozsváron. Első novelláit a katonáskodás és a vidéki, még képesítés nélküli tanítóskodása tapasztalatai ihlették. Bukarestben a Pionír, majd az Ifjúság munkás szerkesztőségében, 1969-től Kolozsváron az Utunk szerkesztőségében dolgozott. 1984-ben áttelepült Magyarországra.

aztán parancsszegő örültnek ítéli megfélemlített és elembertelenedett környezete. Ugyanis Ranke az ellenség (a letartóztatott bányász, tanár és iskolaigazgató) gondolataira kíváncsi! Önmagát akarja meggyőzni, hogy a megszállók oldalán is ember maradhat, de eközben végznek vele, felettesi elvárást végrehajtva, saját alattvalói.

Az ember belső legyőzhetetlenségét példázza

Erkölc és hatalom szembesítése közben Kocsis István drámái az önmagát, saját integritását és autonómiáját (!) védő ember belső

Kocsis István

Forrás: Wikipédia

A történelem rejtélyeit kutatja

Budapesten a Népszínház, majd a Magyar Televízió dramaturgja lett. Történetíróként a magyar néprajz (mesei archetipusok, pl. Tündér Ilona) és történelem rejtélyeit kutatja, az ún. Koronatan megalkotója, a Trianoni Szemle gyakran jelentkező szerzője. Történelmi munkássága miatt a „megosztott” magyarság egy része, mint annyi más szerzővel is megteszi, nem olvassa, nem veszi tudomásul. Pedig minden műve telitalálat, írjon Magellánról (1974), Stuart Máriáról (*A korona aranyból van*, 1972), Martinovicsról (*A nagy játékos*, 1969), Bolyai Jánosról (*Bolyai János estéje*, 1970), Széchenyi Istvánról (1984), Jászházi Mariról (1984) vagy Árpád-házi Szent Margiról (1989): mert felcsigázó párbeszédet kezdeményez a felidézett hős kora és a mű megírásának ideje között. Tükröt tart minekünk, olvasóknak. „Vélhetően a legerőteljesebb tehetőség, a legsúlyosabb alkotó a magyar dráma terrénumain” – írja róla Domonkos László (*Gúzsban tánc*, 2022, 169.).

Ranke őrnagyot örültnek tekintik

Kocsis István már első színművével, a *Megszámláltatott fákkal* (1967) az ún. magatartásdrámák műfaját gazdagítja. E dráma cselekménye 1943-ban, egy németek által megszállt bányavároskában játszódik, ahol Ranke őrnagy kezdi belátni a fölötte álló hatalom szörnyű embertelenségét, és inkább az erdő fáit löveti szét, mint a városka lakóit. Merő groteszk tény, hogy a lakók az erdőbe menekültek... Ranke őrnagyot kitüntetik, de a dráma végén saját csendőrsége végez vele, mert örültnek hiszi amitt, hogy nem hajlandó további embertelen háborús cselekedetet elrendelni. Az őrnagyot előbb csak kiszámíthatatlan hóbortosnak, de

legyőzhetetlenségének példázatai. Az erkölcsi erő még nagyfokú ön-emésztődés árán is felülkerekedik hősei kompromisszumkeresésén; így történik Széchenyi Istvánnal, Bolyai Jánossal és Árva Bethlen Katával. „*Az ember akkor ember, ha összes választási lehetőségei közül mindig a legnehezebbet választja*” – mondatja a katonai pályáról lemondó, a tudományos világhírről nem önhibájából lemaradó Bolyai Jánossal. Árva Bethlen Katáról írt monodráma a felekezeti különbségek miatt „megosztó” háborútól dúlt Erdélyben zajlik, de nem az aranykorhoz még közeli tizenhatodik században, mint Páskándi Dávid Ferencet megidéző *Vendégség* című drámája, hanem a tizenkilencedik században, a konszolidáltnak mondott abszolutizmus korában, amikor Erdélyt elnyeli a Habsburg Birodalom.

Az „erdélyi Antigoné”

Bethlen Kata alakja már Németh Lászlót is megihlette, aki drámát és tanulmányt is írt, erről a tizenkilencedik század, küzdelmes sorsa pörölycspásai alatt sziklakeményné erősödő főúri asszonyról, aki maga körül a szép hímzések („fonalas munkák”, lásd Palotay Gertrud, Cluj-Kolozsvár, 1940), a protestáns hitélet, a művelődés, a tudományok, az orvosi szakértelem és a könyvek viruló szigetét hozta létre.

(Folytatjuk)

Pakisztán (5.)

Utunk a Karakorumban

Veress Zsombor

Első túranap

Mielőtt Askoléból útra kelnénk a tulajdonképpeni gyalogtúrára, szívesen emlékszem egy találkozásra, amely érzelmileg fontos volt, pluszerőt adott a kezdethez.

Micsoda egybeesés!

Már azon a napon, amikor elindultam pakisztáni utazásomra, és éppen Budapest felé tartottam, azt hallottam a rádióban, hogy Varga Csaba a Karakorum hegységbe

indul, ahol megkísérli megmászni a K2-t. Alig akartam hinni a fülemnek, de később az internet ismét elém hozta a hírt és egy repülőteres búcsúzkodó fotót is Csabáról. Micsoda egybeesés, hiszen a mi csapatunk csak egy nappal indult később! Felcsillant bennem a remény, hogy személyesen is fogunk vele találkozni, méghozzá nem is akármilyen helyszínen. Ez öröm volt számomra, mert személyesen még nem ismertem őt, s bár Marosvásárhelyen tartott már előadást, korábban csak a közösségi hálón keresztül

voltam, hogy egy ilyen híres hazaútiával, egy élő legendával, egy mászóóriással lehetek ugyanazon a helyszínen. Azért nevezem őt élő legendának, mert jelenleg ő a legtöbb nyolcezeres csúcsot (2026 elejéig hatot) meghódító, élő magyar hegymászó. És az óriást nem csak átvitt értelemben írom, mivel méretét tekintve is egy igazi atléta, aki mellett még a vastag talpú bakan-csomban is eltöppültem, hanem akkor és a későbbiekben is egy higgadt, szerény embert ismertem meg benne, akiben megvan az az X, ami elengedhetetlen a legnagyobb sportteljesítmények eléréséhez, mert zárójelben meg kell jegyeznem, hogy az ő és a hozzá hasonló hegymászók teljesítménye az olimpiai bajnokokéhoz hasonlítható. Csaba akkor már másodszor próbálkozott a K2 „tisztá” megmászásával, ami azt jelenti, hogy porterek és pótlólagos oxigén használata nélkül kísérelt feljutni a csúcsra, ám az alaptáborig vezető közel egyhetes gyaloglása neki is a miénkéhez hasonló logisztikával történt, ugyanazon az ösvényen.

Az indulás

Június 29-én érkezett tehát az első valódi túranapunk. Kora reggel, már 6 órakor ébredtünk, 7-kor

Elindulunk a Karakorumban

Málhás öszvérek

Találkozás Varga Csabával

követtem a tevékenységét. Amikor Skarduban voltunk, írtam neki, és válaszolt! Kiderült, hogy ő is ott van, és éppen azon a napon indul Askoléba, amikor mi, így már a gyalogtúra kiindulópontján találkozhattunk.

Találkozás az élő legendával

A sátra a mi táborunk közelében volt, ezért izgatottan indultam a felkeresésére. Az étkező-sátorban letem rá, ahol mosolyogva üdvözöltük egymást, majd beszélgettünk. Nagyon jólesett, hogy ő is tudta rólam, hogy sokfelé megfordultam a nagyvilágban, én pedig boldog

reggeliztünk, majd nekivágtunk az útnak. Ez a katonás program mindvégig megmaradt, hiszen a hegy nem az a hely, ahol az ember órákig lustálkodik a puha ágyikóban. Egyrészt az „ágyikó” nem puha, a sátor hamar kivet magából, másrészt ki kell használni a reggeli órákat, mivel olyankor általában stabilabak az időjárási feltételek, ugyanakkor az ösvény hosszadalmas, fárasztó, olykor kellemetlen meglepetéseket vagy veszélyeket is rejtgethet, ezért időben, még sötétedés előtt célba kell érni, fedezékbe kell vonulni. Rádásul a Karakorumban azzal is számolni kell, hogy a nap-pali felmelegedés következtében egyre inkább olvadni kezdenek a gleccserek, ennek folytán a belőlük kiolvadó patakokon való átkelés a nap előrehaladtával egyre nehezebbé, körülményesebbé válik. Hasonlóképpen halálosan veszélyesek lehetnek azok a guruló kövek, sziklák is, amelyek éjjel még a fagy fogságában vannak, ám napközben kiolvadnak, elszabadulnak, és

Teherhordó öszvér

engedve a gravitációnak, embereket, sátrakat, egész táborokat képesek elsodorni, ripityára zúzni.

A számbavétel

Első napunkon a Braldu folyó völgyében túráztunk viszonylag könnyű terepen. Csaknem velünk egy időben startolt V. Csaba is, de mivel ő más kategóriájú mászó, és összehasonlíthatatlanul jobb kondícióval rendelkezett, jóval tempósabban haladt. Engem mégis boldoggá tett az a tudat, hogy a kö-

lett nagy szintkülönbségeket magunk alá gyűrünk, viszont a tűző nap, a nagy hőség megkeserítette életünket, a 20 kilométernyi távolság alaposan lefárasztott a nap végére. 3000 méter felett jártunk, mégis 30 fokos kánikula nyomasztott, a napsugarak napkeltétől napnyugtáig hevítettek, ezért annyit verejtékeztem, hogy még végézem sem kellett, pedig igyekeztem minél több vizet inni. A nagy magasságban, mostoha körülmények között kifejtett intenzív testmozgás

A kecskéből is vacsora lesz majd

zelében lehettem, ugyanazt a levegőt szívhattam, közös ösvényünkön hagytam lábnyomaiba léphettem, és ha szememet a hegyekre emeltem, tudtam, hogy abban a pillanatban ő is ugyanazt látja, mint én: a hegyeket és azok teremtményét. Mindjárt az elején elértük a Központi Karakorum Nemzeti Park határát, ahol ismételten be kellett jelentkeznünk. Ha valahol a későbbiekben netán elnyelne a hegy, akkor az utolsó írott dokumentumot itt lehetett volna felhelyezni rólunk. Ez a ház volt az egyik legutolsó civilizációs létesítmény, amely még tudott arra emlékeztetni, hogy bolygónknak ebben a szegletében emberek is élnek...

A túra látszólag nem volt nehéz még ezen a napon, hiszen nem kel-

során nagyfokú víz- és elektrolitvesztesség következik be, ami komoly egészségi kockázatokkal, kiszáradással járhat, ezért rendkívül fontos a megfelelő folyadékpótlás. Szerencsére embereinknek volt gondjuk arra, hogy elegendő ivóvízzel lássanak el, de felmerül a kérdés, hogy mivel csillapítottuk szomjunkt? Mert ha eleséget vittünk is két hétre elegendőt, palackozott vizet bizony nem volt módunkban ilyen hosszú időre cipelni. De nem is kellett, mert ösvényünk a Braldu folyót követte, amely gleccserek olvadékából táplálkozik, s amely ezen a szakaszon már jelentős mérettel rendelkezett.

(Folytatjuk)

Még élnek a leendő vacsoráink

Lélektani divatok

Lélektani műveletlenség és önfejlesztő divat

Az előző részt azzal fejeztem be, hogy „Ha mindezek következtében körülöttünk mind ki-egyensúlyozott, jókedvű, jól kommunikáló, emberséges és elégedett lelkek szaladgálnának, nem született volna meg ez az írás. Így azonban még arról is fogok szólni, mi lenne a valódi lélektani műveltség, mi lenne a haszna, és miben akadályoz ez a pszichológizáló világ.” A következőkben igyekszem eleget tenni az ígéretemnek.

Albert Ildikó
klinikai pszichológus

Ahhoz, hogy a lélektani műveltségről írhassek, előbb tisztáznunk kell úgy általában a műveltség fogalmát, a műveltségét, mely mostanában divatjamúlt kifejezéssé és jelenséggé vált. Valahogy kikopott a használatból, mi több, néha szinte szitokszónak számít. Pedig szükségünk van rá, még akkor is, ha ezt nem tudatosítjuk, illetve, ha nem hisszük el, hogy így van.

Ha nagyon egyszerűen akarjuk megfogalmazni, azt mondhatjuk, hogy a műveltség az egyén által elsajátított ismeretek, készségek, értékek és tapasztalatok, hasznos és használható tradíciók összessége. A műveltség tehát a közhiedelemmel ellentétben nem egy adathalmaz, hanem egy életmód. Az ismeretek, melyek lehetnek széles körűek vagy egy tudomány, esetleg a mindennapoknak egy szeletjére vonatkozók,

megnyilvánulnak a gyakorlatban, a tapasztalatok igazolják vagy javítják őket, ezek alkotnak belőlük készségeket és jártasságokat, melyek az értékekkel együtt meghatározzák az egyén egész életvitelét. A műveltség az érvényes és működő tudás, iránytű az élethez.

Nem véletlenül foglalkoztak vele már a legrégebbi legokosabbak, akik hasonló módon értették, ezért írhatta Arisztotelész (i. e. 384 – i. e. 322), hogy „a műveltség jó sorsban ékesség, balsorsban menedék”, Diogenész (? – i. e. 323) szerint pedig „a műveltség az ifjoknak fegyelmező erő, az öregeknek vigasz, a szegényeknek gazdagság, a gazdagoknak ékesség”.

Ma talán leginkább Németh László értelmezését használhatjuk, mely szerint „A műveltség nem ünneplőruha, amelyet hordani kell. A műveltség a helytállás segédeszköze, a kifejezés szerszáma, a vállalkozás fegyverzete”. Ezért lenne rá akkora szükség. Ezért lenne jó, nagyon jó, ha egyrészt létezne általános műveltség, másrészt széles körben elterjedt volna a lélektani (és más) műveltség (is), mert az valóban sokkal jobbá és élhetőbbé tenné a mindennapokat.

A pszichológiai műveltség azt jelenti, hogy ismerjük a hétköznapiakban is használt olyan fogalmakat, melyek a lelkünkkel – benne a gondolkozással, érzelmekkel, személyiséggel, a képességekkel, értékekkel, célokkal és hasonlókkal – foglalkoznak. Azt is jelenti, hogy ezeken elgondolkozunk, igyekszünk meg-

ismerni magunkat, javítani, ahol kell, kiteljesíteni azt, amiben képesek vagyunk adni és helytállni, célokat kitűzni és megvalósítani azokat, továbbadni mindazt, amit fontosnak, értéknek tartunk. Az igazi műveltség és benne különösen a lélektani kultúra a teljes élet igényét és megvalósítási lehetőségét hordozza magában. Ez köszönő viszonyban sincs azzal, amit a pszichológizálás és a vele pár-

huzamosan jelen levő önfejlesztési divat jelent. Az, hogy sokan hajlamosak akár a rossz időjárást is lélektani tényezőkkel magyarázni, egészen mást jelent, mint az a tudományos tény, hogy létezik például önmagát beteljesítő jóslat, és az egészségünket, pontosabban a betegségeink megjelenését igen nagymértékben befolyásolják a lélektani állapotaink, az, hogy hogyan kezeljük például a stresszt, mennyire tu-

dunk ellazulni, alszunk-e eleget, és milyen gondolatokkal fekszünk le este. A lélektanoskodás részben ezeknek a tudományos tényeknek a vulgarizálása. Másrészt néhány, ma már közkinccsé – és mint ilyen, közhellyé – vált tudományos ténynek az elburjánzása, mint például a Freudtól és követőitől származó gyermekkori traumák fontosságának a végletekig való esztelen eltúlzása. De sok más példa is van.

Ami a pszichológizálással kéz a kézben járó állandó önfejlesztés istenítését illeti, az is egy lélektani valóságból terjedt el és vált súlyosan ragályos, már-már gyógyíthatatlan betegséggé.

Még emlékszem arra, egyetemista koromból, amikor az életkorok pszichológiáját és a fejlődéslélektant igyekezett valahogy összeegyeztetni és elfogadni a szocialista pavlovista lélektan. A lelki életünk ugyanis egy fejlődési folyamat, melyet a biológiai érés (a genetikai adottságok, velünk született tulajdonságok megnyilvánulásai) és a környezet (család, iskola, munkahely) hatásainak együttese határoz meg. Ez a fejlődési folyamat születésünktől halálunkig tart: ilyen értelemben a fejlődés elsősorban változást jelent, és nem föltétlenül felfele ívelést. Valószínűleg ennek a koncepciónak, egyben a pszichológia egyik ágának a zanzásított és elferdített változatából alakult ki az állandó önfejlesztés divatja.

Az állandó önfejlesztő mindenbe belekóstol, és semminél nem köte-

lezi el magát. A lényegéhez épp ez a folytonos újdonságkeresés és ön-maga kipróbálása tartozik, a megálapodás lehetősége nélkül. Mivel a cél az újabb és újabb ismeretlen terület kipróbálása, hosszú ideig (esetleg soha) nem fedezi fel, mi való neki igazából. Mára már igénye sincs erre. Az elképzelés nagy előnye és egyben nagy hátránya, különösen a környezet szempontjából, hogy nem kell elköteleződni valami vagy valaki mellett. Nem kell a klasszikus értelemben felnőni, felnőtté válni, felelősséget vállalni. Szélsőséges esetben nem kell független életet élni sem, bár az ilyen egyén elvárja, hogy ne szóljanak bele az életébe, miközben a szülők hátán él. Ez a rendkívül szabadnak, felelősség nélkülinek és kényelmesnek tűnő élet a környezetnek, az illetővel kapcsolatba kerülő embereknek kényelmetlen, de művelője sem olyan boldog hosszú távon, mint eredetileg hiszi. A szenvedélyek, célok, értékes emberi kapcsolatok nélküli élet előbb-utóbb értelmetlenné és szürkévé válik. Nem véletlenül nő szerte a világban a droghasználók száma, és csökken a fogyasztók korhatára.

Gondolom, mindezek után nem szorul különösebb magyarázatra az állításom, hogy a pszichológiai divat két nagyágyúja – a pszichológizálás és az állandó önfejlesztés – lényegében a súlyos lélektani műveletlenségnek és a szerfüggőségnek a melegágya. Csak nem illik ezt kimondani.

Csipke és tánc – művészeti ágak találkozása

Bodolai Gyöngyi

Különleges vendéget fogadott *Gabriela Sima* balett-táncosnő személyében január 30-án a marosvásárhelyi Bolyai Házban a PhoeBo Egyesület. A Kolozsvári Román Opera balerinája gyönyörű kézimunkákat – kicsi és nagy csipketerítőket, kalotaszegi íróst és kalocsai töltéssést –, családi kincsestárának legszebb darabjait hozta magával. Majd a nagymama, az édesanya, valamint az általa horgolt és varrt kézimunkák „zenéjét” megszólaltatva táncolt oly módon, hogy a háttér összeolvadt a mozdulatokkal, múlt és jelen üzenetét, korok és kultúrák, valamint a táncművészet közötti találkozást bemutatva.

Ezt a célt hangsúlyozta nyitóbeszédében Márton Krisztina, az alapítvány alelnöke is, aki beszámolt arról, hogy bár ez volt az egyesület által szervezett utolsó rendezvényük a Bo-

lyai Házban, eddigi tevékenységüknek új helyszínt keresve fogják a vállalt feladatokat, kitűzött célokat folytatni. Céljuk továbbra is a művészetek és kultúrák, generációk találkozásának bemutatása. Gabriela Sima is ezt az üzenetet tolmácsolja számos fellepése során az országban és külföldön egyaránt, hiszen a híre már Kínába is eljutott, ott is sikeresen vendégszerepelt.

Az ismert balett-táncosnő tanár a Gheorghe Dima Zeneakadémián, és létrehozta a Pro Napoca Művészeti és Sportegyesületet, amelyben a tánc nyelvén való kifejezősmódot oktatja gyermekeknek és ifjaknak. Előadó-művészetek témakörből a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen doktorál, könyvet és szakkikkeket írt a koreográfiáról. Mondhatnánk, hogy nemcsak szépen kézimunkázik, amit elmondása szerint magyar édesanyjától és nagyanyjától tanult, hanem a tánc, a balett nyelvét is szépen beszéli. Előadását egy Macedonski-idézettel kezdte, amely a tárgyak nyelvéről szól. Majd egy szál cérnát adott a hallgatóság minden tagjának, és elmondta, hogy mi mindent lehet abból alkotni.

A tánc és a csipke összefonódása nemcsak múlt és jelen, hanem értékek közvetítésének vállalása, aminek alapja a mai kor művészenek sokoldalúságát jelenti. Ahol elhallgatnak a szavak, ott kezdődik a tánc. A csipke pedig egy lyukacsos könnyű anyag, amelyet kézzel vagy géppel készítenek, díszítésre használják, és az ünnepélyességet jelképezi.

– A tánc számomra egy életmódot jelent, a csipke a múltat, az emlékezést, a családot, az örökséget, az értékek átadását, a tudatosságot. A tánc és a csipke összefonódása a múltat, a jelent, a jövőt, a képzeletet és a tetteket, a metaforát és a pontosságot, a keresést és a felfedezést – sorolhatnánk a felolvasott lírai szövegből, amelyet szép horgolt csipkefelsőben előadott tánc követett.

Bár még sokat idézhetnénk az elhangzott szövegből, Márton Krisztinától azt kérdeztük, hogy az egyesület és a sokoldalú tehetséggel megáldott kolozsvári balerina hogyan talál egymásra.

– Érdekes módon egy korábbi kiállításunkat látva egy közös ismerős hívta fel egyesületünkre a figyelmét, miután Gabriela Sima balett-táncosnő elmondta a szándékát, hogy egy összművészeti előadást szeretne. A hölgy közölte, hogy itt van ez a tér, amelyben hasonló gondolkodásmódú, hasonló értékeket közvetítő egyesület működik. Amikor személyesen is megismertük egymást, és közölte az elképzelését, akkor

valóban azt éreztük, hogy szándéka nagyon talál a térbe és azokba az értékekbe, amelyeket egyesületünk is vall. Így például a családi értékek továbbadása, a különböző művészeti ágak találkozása, összeszövése, mindaz, amit ő is képvisel mint táncos, aki ugyanakkor horgolni is tud, és ismeri ezt a művészetet is; látja a párhuzamot a zene és a tánc ritmusa, valamint a csipkekészítés között. Továbbá azt, hogy a módszeresség, a tudatosság, a következetesség éppen úgy megtalálható a táncban is, mind a csipkehorgolásban. Nagyon érdekes, ahogy ő – belülről ismerve mindkét művészeti ágat – ennire kifejezően tudja ezt a táncban megmutatni, egyrészt a családi csipkeörökség látványával, másrészt az előadás közben elmesélt történeti ismertetőkkal gazdagítva az élményt.

A rendezvénynek teret adó kiállítás február 13-án, pénteken 17–19 óra között még megtekinthető a Bolyai Házban.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén február 18-tól március 20-ig tartózkodik a Nap a Halak jegyében. A tél utolsó felvonása egy kiszámíthatatlan, szeszélyes periódus. A világ bizonytalan tükre, melyben látni véljük azt a filmet, melyet a gépész vetít. A biztos az, hogy nézők vagyunk. A moziban üldögélünk, és nem tudjuk sem azt, hogy mit fognak vetíteni, sem azt, hogy ki a „Vetítő”. Régen úgy hívtuk, hogy mozigépész. A film mindeképpen illúzió. Akár valóságos, akár valószerűtlen. Akár tetszik, akár nem. De hatással van ránk. Elgondolkoztat, érzelmeket, indulatokat vált ki. Sírunk vagy nevetünk, izgulunk, hogy sikerül-e a főhősnek célba érni. A film titokban mindig rólunk szól, nekünk üzen, minket tanít. Egy jó forgatókönyv, a színészi alakítás, a látvány, a zene mind hozzájárul a mozis élményhez. Tulajdonképpen az analógiák, a szimbólumok helyes alkalmazása teszi a művet értékessé. A néző mindig a legnagyobb kritikus. És ez így van az életünkben is. Ösztönösen méricskélünk, elemezgetünk, saját mintáink, életfelfogásunk, hitrendszerünk alapján látjuk a történeteinket. A főszereplők mindig mi vagyunk. A kérdés csupán annyi, hogy mennyire lesz hiteles az, amit gondolunk, kimondunk és megteszünk. Mert, ha ez a három dolog nem azonos, akkor nem áll össze a kép.

Egy kedves olvasó arra kíváncsi, hogy meg lehet-e állapítani a horoszkópból, hogy jó lesz-e egy házasság, vagy „nem lenne szabad megkötni”? A házasság hete kapcsán igyekszem megvilágítani ezt a

kérdést. Igen, a születési képletből min-dent meg lehet állapítani, így azt is, hogy valakinek milyen lehet a házastársa. Az aggódóknak annyit szeretnék üzeni, hogy annak is érdemes házasságra lépni, akinél ez előbb-utóbb véget ér. Az életünk során, mint tudják, veszteségek is szoktak érni bennünket. A tapasztalatom az, hogy amikor a sorsunkban veszteség merül fel, akkor a válás a mai generáció számára

nem tragikus. Könnyebb elveszteni egy ingatlant? Egy gyereket esetleg? Önök mit választanának?

Azt szoktam mondani, hogy házasság előtt az eskü szövegét kellene nagyon komolyan tanulmányozni. Következzék egy részlet a házassági esküből: „Hozzá hű leszek, vele megelégszem,...vele tűrök, vele szenvedek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában, holtomig vagy holtáig, hitetlenül el nem hagyom, hanem teljes életemben hűséges gondviselője, segítőtársa leszek. Isten engem úgy segísen.” A boldogságot és az egészséget könnyű elfogadni. De mit tegyünk, ha a boldogság elmúlik? Netán a házastárs súlyosan megbetegszik, és gondozásra szorul? Régen, amilyen ritka volt a válás, ma már ugyanolyan fehér hollónak számíta-

nak azok, akik együtt maradnak. Szerintem sokan összekeverik a szerelmet és a házasságot. A sorsunkban, a horoszkópban ez két különböző életerület. A szerelem elmúlik, a vágyaink, a ragaszkodásunk a buddhista világnézet szerint a szenvedéseink forrásai. Azt szoktam mondani, hogy a vágyaink osztódással szaporodnak. Amit megszereztünk, arra már nem vágyunk. Ha megtanulnánk annak örülni, amink van, nyugodtan élhetnénk, amíg meg nem halunk. De az ember egóját sajnos nem ilyen fából faragták.

A házasság egy másik történet. A házasság szövetség. Azt mondjuk: a házastársam. Társulás, mely megkötetik egy mágikus rituálé keretein belül. „Gondviselője, segítőtársa leszek”, hogy megint az esküt idézzem. A gond nehézséget jelent. A segítség azt jelzi, hogy segítségre fog szorulni. Ez lenne a feladat. A mai emberekből hiányzik a felelősségvállalás. Nincsenek vagy ellillannak a közös célok. Az első és legfontosabb pillér. Nem működik a valódi kommunikáció. A virtuális, az nem az. De ha nincs kommunikáció, nincs kapcsolat, csak társas magány. És a testi kapcsolat a harmadik szentsége a házasságnak. Az érintés mágija, kézfogás, simogatás, ölelés, meghitt pillanatok. És a szeretkezés. Nem szexelés.

A Halak az egyesülés jegye. Az „unio mystica”. A kétségek, a kettősségek világában az egység időszakos megélésének lehetősége a párkapcsolat, a házasság. Ehhez pedig egy férfi és egy nő szükségeltetik, ahogy azt a magyarok alkotmánya is megfogalmazza.

Vigyázzanak magukra és egymásra! Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre. www.asztrologiaelemzes.hu

Egyszerűsödik a betegút

Ingyenessé válik a második orvosi vélemény

Ezentúl a betegek jogosultak lesznek arra, hogy a kezelőorvosuk ne csupán javaslatot tegyen, hanem konkrétan átirányítsa és időpontot is foglaljon számukra a következő szükséges szakorvosi konzultációra vagy diagnosztikai vizsgálatra.

Az RMDSZ által kidolgozott törvénytervezetről szerdán szavazott a képviselőház plénuma, amely jelentős előrelépést hoz a betegközpontú egészségügyi ellátás irányába. Az elfogadott módosítások bevezetik az irányított betegellátás rendszerét, valamint garantálják minden biztosított számára a második szakmai orvosi véleményhez való jogot, amelyet az egészségbiztosítási rendszer finanszíroz.

„Célunk, hogy a betegek gyorsabban és kiszámíthatóbban jussanak el a szükséges vizsgálatokhoz és kezelésekhöz, miközben jelentősen csökken a várakozási idő. A második orvosi véleményhez való jog teljes körű biztosításával erősítjük a megbiztonságot, és növeljük az egészségügyi rendszerbe vetett bizalmat. Mindez egy emberközeli, valóban betegközpontú ellátást teremt, ahol a páciens nem magára hagyva, hanem támogatva halad végig a gyógyulás útján” – hangsúlyozta Vass Levente Maros megyei parlamenti képviselő, a törvénytervezet kidolgozója.

A törvénymódosítás valós válasz a páciensek mindennapi nehézségeire: egyszerűbbé és gyorsabbá teszi az ellátást, miközben erősíti az orvosi döntések összehangolását. „Az RMDSZ célja egy olyan egészségügyi rendszer megerősítése, amely valóban a betegek szükségleteire épül: irányított, átlátható és biztonságos – ahol a beteg nincs egyedül a rendszerben, hanem támogatást kap minden lépésnél” – tette hozzá a képviselő.

A törvénytervezet a Hivatalos Közlönyben való megjelenést követően lép érvénybe. (RMDSZ-közlemény)

		IDEGEN FÉRFINEV	LÁM BORSZESZ	HÁTÓ RÉSZ	EURÓPA-KUPA (RÓV.)	TEVŐ, HELYEZŐ	TÁG ÖKORI HÁRMASFOGAT	CSEH VÁROS	TÖLTÖTT ATOM	TE ÉS ÉN	AZ ÖT TÓ EGYIKE	ARABI SZÍVESEN (NÉMET)	MUZSIKA	ÉLETEM APADÓ ... (ADY)	BARÁT (FRANCIA)
A Bibliából, nevezetesen Máté evangéliumából idézünk a rejtvény főszóiban.		1.													B
	ATTÓL KEZDVE!		SZÁNDÉKOZIK ZOKOG				FRANCIA FOLYÓ PÁRHARC						USA-TELEPÜLÉS ÉS TÓ ÉTEL-ÍZESÍTŐ		
	ERD. SZÍNÉSZ (LÁSZLÓ) SPORT-FOGADÁS				ROVARPÁNCÉL ANYAGA A KORÁN FEJEZETE					IDEGEN IRÉN IDŐ ELŐTTI				EZER! OLASZ SZERELEM	
2.	B	RÉGÉSZ ÖRÖME	BECÉZETT ANTAL MŰVÉSZI HÁRMAS	JAPÁN FŐHADVEZÉR MASZEK IPAROS					KRÉM DÉL-AFRIKAI TARTOMNY					HATBÓL KETTŐ! ISMERT, TUDOTT	
ARRÉBB TASZÍTÓ				KÍGYÓHANG INDIAI KIRÁLY VOLT		AZ ARZÉN VEGYJELE PATÁS HÁZIALLAT		JAPÁN DRÁMA BEHAJLÍTOTT TENYÉR			AZ ESET HANGZÓI! EBLAK		EME PÁRJA HÁTUL HÁTUL!		
MIVEL				ENGED A SZORÍTÁSBÓL KÁRTYALETÉT			... ATYA BÜNE (QUIEROS) NŐI NÉV (AUG. 12.)					ISMEREM AZ AARE FRANCIA NEVE			
GEORGE ... (ANGOL IRÓNÓ)					SZÖGLÉT HARAMIA			KISFALUDY ... (KÖLTŐNŐ) HIVATALI MUNKAHELY					PAPAGÁJ-NÉV LENT (RÉG.)		
ELÓTAG: FÖLD			A KAKAS ÉS ... (LA FONTAINE-MŰ) NÉVELŐ			KÖLTŐI A TANTÁL VEGYJELE					ARRAFELE! TALÁLI!		ÜDÍTŐ ITAL ANTE MERIDIEM (RÓV.)		
PÁROSAN NYIT! KÖLTŐI SÓHAJ			FORMAI KÖNNYEZŐ			RAKTÁRON TART FILM-SZÍNHÁZ				DOLGOZIK A MOZDONY SÁNC				EGYES! GABONA BETAKARÍTÁSA	
		HELYISÉG A LAKÁSBAN EGYTAGÚ KIFEJEZÉS			HOSSZMÉR-TÉK (RÉG.) DURVA SZÖVET				ORSZÁG HIVATKOZIK					AZ OTTANI LÓTH ... (SZÍNÉSZNŐ)	
AMELY TÁRGY			HOLLAND AUTÓJEL FORMA		PARIPA MÁZOLÓ		JUTTAT JÚDA FIA	PARANCSOLÓ BRAN TÁRSA			...GROS (NAGYBAN) AUTÓVERSENÝFÉLE		ÍRTA VALA AMELY HELYEN		
IBSEN DRÁMÁJA			ELŐIDÉZŐ ARAB FÉRFINEV				USA NAGYTÓKÉS CS. ANGOL ANNA					FELSŐ FÖLDRETEG ÚJSÁGÍRÓ (MÁTÁS)			
... GAY (ATOM-BOMBA RE-ÜLŐGÉPE V.)				NŐI NÉV (FEBR. 26.) TOJÁS TÁS NÉLKÜLI				FED, BORÍT ARATI					BEFOLYÁSA VAN ÁLLÓVÍZ		
A MOLIBDÉN VEGYJELE		EGYEDÜL (ANGOL) OLASZ AUTÓJEL				FÉRFINEV (JAN. 17.) NULLA				ERDÉLYI IRODALMI LAP KILO (RÓV.)				DÁTUMRAG BELÁTI!	
L.N.J.	A										BECSAPÁS				L.N.J.

Február 5-i rejtvényünk megfejtése: **Sohasem hazudnak annyit, mint esküvő előtt, háború alatt és vadászat után.**

Először nőttek fel a bajnokság színvonalára

Bálint Zsombor

A 14. fordulónak kellett eljőnnie, hogy a CSU Medicina női röplabdacsapata végre az A1 osztály szintjén játsszon, ezzel pedig olyan győzelmet aratott, amire már senki nem számított. Való igaz, Lugos is

válságban van, azonban ezúttal Dimitrij Pancsenko tanítványait (az első, elveszített játszmát leszámítva) elkerülték a más meccseken gyakran látott gyerekes hibák.

A találkozót a Medicina kezdte jobban, azonban hárompontos előnyét néhány buta hiba miatt gyorsan

leadta, és a szett végén simán elhúzott a hazai csapat. A második szett viszont már sokkal kiegyensúlyozottabb volt, és ha a mérkőzésen nincs a tévés közvetítés miatt kötelező challenge-rendszer (ezt először alkalmazták a bajnokságban a marosvásárhelyi csapat mérkőzésein), a Medicina akár egyenlíthetett is volna. Történt, hogy 25:25-nél Babaş nagyot mentett a parketre fektetett kezével, ezt a játékvezető először szabályszerűnek ítélte, aztán a videózás után kiderült, hogy nem csak az ujjai hegyét, de a talajt is érintette a labda. Így lett 25:26 helyett 26:25, s bár ezt a játszmalabdát még sikerült háritani (ez eredetileg szettgyőzelmet ért volna), utóbb Lugosnak sikerült két labdamenetet megnyernie.

2:0-nál arra lehetett számítani, hogy összeomlik a marosvásárhelyi csapat, azonban az ellenkezője történt. Szajkova tökéletes támadásai és sáncái mellett Afinogenova is a szokásosnál jobban összeszedte magát, és a harmadik játszmában a marosvásárhelyiek már nem enged-

ték ki a kezükből a megszerzett előnyt, a negyedikben pedig egyenesen állva hagyták a házigazda csapatot.

A döntő szettben elképesztő 8:0-val kezdte a Medicina, utóbb ugyan kissé görcsössé vált a győzelem váratlan lehetőségétől, azonban innen már nem lehetett veszíteni.

A meglepő győzelem egyben azt

jelenti, hogy ismét megjelent a rájátszásba jutás halvány reménye. Ezt akkor érheti el a marosvásárhelyi csapat, ha Bukarestben hárompontos győzelmet arat a Rapid fölött, és a fővárosi gárda nem szerez máshol pontot. Addig azonban szombaton 18 órától a Brassói Corona látogat a Pongrácz Antal csarnokba.

Jegyzőkönyv

Női röplabda A1 osztály, 14. forduló: *Lugosi CSM – Marosvásárhelyi CSU Medicina* 2:3 (25:21, 28:26, 20:25, 17:25, 11:15).

Lugos, Ioan Kunst-Ghermănescu csarnok, 250 néző. Vezette: Andrei Savu (Kolozsvár), Tudor Pop (Kolozsvár). Ellenőr: Nicu Stoian (Craiova).

Lugosi CSM: Ranković, Artin, Diaz Cairo, Mănăilă, Kindelan, Tarin. Liberó: Nistor-Popovici. Cserék: Duţu, Sindeştean, Pârv, Mas-sip.

CSU Medicina: Szajkova, Škorić, Nedelcu, Afinogenova, Airoaie, Babaş. Liberó: Dan. Cserék: Tarţa, Ocenic, Nemeş, Bordea.

Eredményjelző

Női röplabda A1 osztály, 14. forduló: Lugosi CSM – CSU Medicina 2:3, CSO Voluntari – Bukaresti Rapid 3:0, Bukaresti CSM – Bukaresti Dinamo 0:3, Konstancai CSM – Kolozsvári U 3:0, Balázsfalvi Alba Volei – Brassói Corona 3:1. *Az előző fordulóból*: Bukaresti CSM – Bukaresti Rapid 3:0. *Elmaradt mérkőzésen*: Brassói Corona – Bukaresti CSM 0-3.

Fotó: a CSM Lugos közösségi oldala

Tizennyolccal tömték ki az ellenfél hálóját!

Bálint Zsombor

Ahogy az várható volt, a legkisebb gondot sem okozott a 2. ligás CFR Romgaz Craiova legyőzése a marosvásárhelyi városi sportklub teremlabdarúgó-csapatának a Románia-kupa első körében. A felsőházi rájátszásra készülő marosvásárhelyi csapat számára ez a mérkőzés a bemelegítést jelentette a tavaszi idényre.

Az első félidőben Kacsó Endre csapata nyolcszor vette be az ellenfél hálóját, aztán a másodikban még tízszer, így a mérkőzést 18-0-ra nyerte. A marosvásárhelyi gólokat Dudău (5), Butiurcă (3), Barbócz (3), Todoran (3), Curticăpean, Nicola, Miklós és Nistor szerezte.

A második körben viszont már egészen más szintű ellenfél, a Dévai Autobergamo vár a marosvásárhelyi csapatra, utóbbinak előnye, hogy a találkozót a Simon László Sportcsarnokban rendezik. Addig is azonban folytatódik az év eleji bemelegítés, a marosvásárhelyi csapat vasárnap a Bodzavásári Lucefărul otthonában lép pályára, egy héttel később pedig a Mausoleul Măreşesti együttesét fogadja a bajnoki alapszakasz utolsó két fordulójában. Mondhatnánk, hogy a mérkőzéseknek téjük van, hiszen mindkettőt meg kell nyerni a rájátszásba jutás érdekében, no meg a pontokat is magukkal viszik a

csapatok. A felek játékerejét ismerve azonban a két győzelem megszerzése nem kellene hogy gondot okozzon.

A téli szünetben távozott a csapattól Pogăcean, az egyik legígéretesebb fiatal tehetség, aki éppen a következő kupaelőfőnél, a Dévai Autobergamónál folytatja, ugyanakkor információink szerint a spanyol másodosztályból készül erősíteni csapat egy kapussal és egy mezőnyjátékossal. Mindketten Romániából származnak, de a világ élvonalához tartozó spanyol teremlabdarúgásban nevelkedtek.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó-Románia-kupa, nyolcadöntők: Bodzavásári Fortius 2014 – Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC 0-13, Simándi Şoimii – Bodzavásári Luceafărul 9-1, Gyergyóremetei Kereszthegy – Székelyudvarhelyi VSK 0-3, Real Oltenia 2023 Craiova – Dévai Autobergamo 2-7, Brassói Kids Tâmpa 2015 – Dévai West 3-16, Karácsonkői Ceahlăul – Galaci United 0-14, CFR Romgaz Craiova – Marosvásárhelyi CSM 0-18, Kolozsvári Clujana – Mausoleul Măreşesti 8-3.

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 25. forduló*:

Bournemouth – Aston Villa 1-1, Brighton & Hove Albion – Crystal Palace 0-1, Arsenal – Sunderland AFC 3-0, Burnley – West Ham United 0-2, Fulham – Everton 1-2, Liverpool – Manchester City 1-2, Leeds United – Nottingham Forest 3-1, Manchester United – Tottenham 2-0, Newcastle United – Brentford 2-3, Wolverhampton – Chelsea 1-3; *26. forduló*: Chelsea – Leeds United 2-2, Everton – Bournemouth 1-2, Tottenham – Newcastle United 1-2, West Ham United – Manchester United 1-1. *Az élcsoport*: 1. Arsenal 56 pont, 2. Manchester City 50, 3. Aston Villa 47.

* *Spanyol La Liga, 23. forduló*: Alavés – Getafe 0-2, Atlético Madrid – Betis 0-1, FC Barcelona – Mallorca 3-0, Celta Vigo – Osasuna 1-2, Real Sociedad – Elche 3-1, Villarreal – Espanyol 4-1, Sevilla – Girona elhalasztva, Valencia – Real Madrid 0-2, Rayo Vallecano – Real Oviedo 0-0, Athletic Club – Levante 4-2. *Az élcsoport*: 1. FC Barcelona 58 pont, 2. Real Madrid 57, 3. Atlético Madrid 45, 4. Villarreal 45.

* *Olasz Serie A, 24. forduló*: Fioren-

tina – Torino 2-2, AC Milan – Como, AS Roma – Cagliari 2-0, Atalanta – Cremonese 2-1, Genoa – Napoli 2-3, Bologna – Parma 0-1, Hellas Verona – Pisa 0-0, Juventus – Lazio 2-2, Sassuolo – Inter 0-5, Lecce – Udinese 2-1. *Az élcsoport*: 1. Inter 58 pont, 2. AC Milan 50, 3. Napoli 49.

* *Német Bundesliga, 21. forduló*: Mönchengladbach – Bayer Leverkusen 1-1, Union Berlin – Eintracht Frankfurt 1-1, Wolfsburg – Borussia Dortmund 1-2, 1. FC Köln – RB Lipcse 1-2, Freiburg – Werder Bremen 1-0, St. Pauli – VfB Stuttgart 2-1, Mainz – Augsburg 2-0, Bayern München – Hoffenheim 5-1, Heidenheim – Hamburger SV 0-2. *Az élcsoport*: 1. Bayern München 54 pont, 2. Borussia Dortmund 48, 3. Hoffenheim 42.

* *Francia Ligue 1, 21. forduló*: Le Havre – Strasbourg 2-1, Auxerre – Paris FC 0-0, Metz – Lille 0-0, Nantes – Lyon 0-1, Nice – AS Monaco 0-0, Paris St. Germain – Olympique Marseille 5-0, Lens – Stade Rennes 3-1, Angers – Toulouse 1-0, Brest – Lorient 2-0. *Az élcsoport*: 1. Paris St. Germain 51 pont, 2. Lens 49, 3. Lyon 42.

Újabb súlyos sérülés a téli olimpián

Súlyos csapás érte az ausztrál téli olimpiai csapatot: a 35 éves hódeszkás veterán, Cameron Bolton kettős nyakcsigolyatörést szenvedett, így feladni kényszerült a versenyzést az ötkarikás játékokon.

A sportoló negyedszer vett részt az olimpián. A sérülés a hódeszkások crossversenyét előkészítő hétfői edzés közben történt, de csak másnap tulajdonítottak nagyobb jelentőséget neki, amikor a fájdalom jelentősen fokozódott, a vizsgálatok pedig két nyakcsigolya törését igazolták. Cameron Boltont helikopterrel az egyik milánói kórházba szállították, ahová csapata egyik tisztviselője is elkíserte.

Az ausztrál küldöttség vezetője elmondta: versenyzőjük állapota stabil, jól van, és felesége is mellette tartózkodik. Alisa Camplin kiemelte, az orvosi csapat mindenben a legmagasabb színvonalon támogatta a sportolót. Cameron Bolton maga is próbálta megnyugtadni csapattársait, jelezve, hogy megfelelően ellátják és gondoskodnak róla.

Ez a baleset a csapatot sújtó negyedik komoly sérülés az ötkarikás játékok kapcsán: Laura Peel akrobatikus síugró az olimpiát megelőző edzőtáborban térsérülést szenvedett, Daisy Thomas fiatal szabadstílusú síző szintén térsérülés miatt esett ki, míg a hódeszkások félcsőszá-

mában nevezett Misaki Vaughan fejütés miatt nem indulhatt, mivel a sérülésvizsgálati eredménye ezt nem tette lehetővé.

Éremtáblázat a keddi versenynap után			
	arany	ezüst	bronz
Norvégia	6	2	4
Németország	3	2	1
Svédország	3	2	1
Svájc	3	1	1
Egyesült Államok	2	3	2
Ausztria	2	3	0
Olaszország	2	2	7
Japán	2	2	4
Franciaország	1	2	0
Csehország	1	1	0
Hollandia	1	1	0
Szlovénia	1	1	0
Kanada	0	1	2
Kína	0	1	1
Koreai Köztársaság	0	1	1
Új-Zéland	0	1	1
Lengyelország	0	1	0
Lettország	0	1	0
Belgium	0	0	1
Bulgária	0	0	1

Fotó: az ausztrál olimpiai csapat (Australian Olympic Team) közösségi oldala

„Nehéz időket élünk”

Polgármesterekkel találkozott a miniszterelnök

Községvezetőkkel találkozott kedden, február 10-én Ilie Bolojan miniszterelnök, illetve több miniszter a Romániai Községek Szövetségének parlamentben zajló közgyűlésén. Az eseményen szó esett többek között a folyamatban lévő beruházásokról, a helyi közigazgatás hatékonyabbá tételéről, illetve a közigazgatás reformjára irányuló intézkedéscsomagról.

Szeredai Vivien

Ilie Bolojan közölte a községi polgármesterekkel, hogy az előrehaladott szakaszokban lévő beruházásokat be kell fejezni, de új projektek indítására egy ideig nagyon korlátozott a lehetőség. A kormányfő hangsúlyozta: arra kell koncentrálni, hogy a megkezdett és előrehaladott megvalósítási stádiumban lévő közérdekű beruházásokat befejezzék. Véleménye szerint teljesen logikátlan lenne, hogy újabb építkezésekbe fogjanak, amikor az Országos Beruházási Társaság (CNI) kiírásában körülbelül 1200 projekt van folyamatban országszerte, amelyek összértéke 12,5 milliárd lej, azonban a CNI évi büdssége mindössze 2,5 milliárd lej.

– A finanszírozást figyelembe véve, feltételezve, hogy nem indítunk új beruházásokat, öt évre van szükségünk a már megkezdett beruházások befejezéséhez – magyarázta Bolojan.

A kormányfő kijelentette, hogy a helyi közigazgatás hatékonyabbá tételére irányuló intézkedések hiányában csökkenteni kellene a községek számát. Mint mondta, a 2025-ös és 2026-os év döntő fontosságú a romániai helyi közigazgatás számára. Hangsúlyozta: el fog dönti, hogy tudunk-e költségkímélőbb, versenyképesebben működni a jelenlegi közigazgatási struktúrákban, vagy szükség lesz a területi-közigazgatási átszervezésre,

amely a községek számának csökkentését, települések összeolvadását jelenti.

– Ha nem sikerül együtt dolgozni a közigazgatás hatékonyságának növelése érdekében a jelenlegi keretek között, akkor csak idő kérdése, hogy oda jussunk – mondta.

Nyomatékosította, tudja, „menyire nehéz kezelni a problémákat” egy korlátozott erőforrásokkal ren-

Rámutatott, hogy az intézkedéscsomagnak egy sor nagyon fontos hozadéka lesz a polgármesterekre nézve: erősítik kapacitásukat a tervezésre, az építkezések jobb fegyverezésére, a közpolitikák kidolgozására, és javítják az adóbeszedést. Leszögezte: „ettől a kapacitástól függ nagymértékben Romániában a szükséges változás”. A miniszterelnök emlékeztetett,

Fotó: Sófalvi Szabolcs Facebook-oldala

delkező közösségben, de Romániában nagyon nagy a költségvetési hiány, és a kormány elkötelezte magát amellett, hogy orvosolja ezt a problémát. Felhívta a figyelmet arra, hogy a helyi önkormányzatok költségeinek mintegy 80 százalékát eddig az állami büdsségből fedezték, amikor európai szinten az átlag 50 százalék. A miniszterelnök arra is rámutatott, hogy az Európai Unió államainak többségében a helyi közigazgatás személyzeti költségeit a helyi adókból és illetékekből biztosítják, míg Romániában ezek csak a bérköltségek mintegy negyedét fedezik.

Ilie Bolojan hangsúlyozta ugyanakkor, hogy legkésőbb jövő héten el kell fogadni a közigazgatás reformjára irányuló intézkedéscsomagot.

hogy a tervezet előírja a személyzeti létszám csökkentését ott, ahol az túllép bizonyos határértékeken – tájékoztat az Agerpres.

Kerelőszentpál polgármestere, Simon István lapunknak elmondta, hogy a találkozón a leggyakoribb kérdések a költségvetés összeállítása, az adóemelés és a közigazgatási reform köré épültek. Fontos volt ugyanakkor választ kapni arra is, hogy mi lesz a folyamatban lévő PNRR-s projektek finanszírozásával, hiszen a már 70-80 százalékban elkészült beruházások tönkremennek, ha sokáig nem foglalkoznak velük, és megtörténhet, hogy emiatt be sem lehet fejezni őket. Az alkalmazottak esetleges bércsökkentéséről Simon István úgy nyilatkozott:

– Ha a kormány még ezekhez a

pénzekhez is hozzányúl, akkor azok a szakemberek, akiket tíz-húsz év alatt „felneveltünk” egy-egy hivatalban, biztosan ott fogják hagyni az intézményt, hiszen már most is rengeteg olyan eset van, hogy egy adott pozícióra nincsenek jelentkezők az alacsony bérezés miatt – mondta a polgármester, és kiemelte, hogy a miniszterelnök nem biztatott sok jóval.

– A miniszterelnök azzal kezdte, azzal végezte, hogy megszorítások vannak, és hogy nehéz időket élünk. Azt megígérte, hogy az elkezdett projekteket – CNI, PNRR, Anghel Saligny – folytatják, újabbakat azonban nem fognak indítani, amit én is helyesnek tartok. Fognak egy rendeletet hozni, hogy az önkormányzatok az európai uniós projektek kivitelezéséhez az önrészre közvetlenül az államkincstárból tudjanak felvenni olyan kölcsönt, aminek fix és alacsony kamatlábjára lesz, hogy tudják befejezni ezeket a projekteket – mondta.

Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy az alkalom hangulata vegyes volt: amikor az RMDSZ-képviselők beszéltek, rendben mentek a dolgok, de amikor a miniszterelnök szólalt fel, voltak bekiabálások.

– Nekem mint RMDSZ-s polgármesternek nagyon jólesett, hogy ha dâmbovițai, ha craiovai, ha suceavai kollégával tárgyaltam, a mi embereinket mindenki dicsérte, hogy jó munkát végeznek, és ez nekünk büszkeség – mondta Simon István.

Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere az alkalomról készült Facebook-bejegyzésében kiemelte, hogy Maros megyéből tizenegy, összesen pedig több mint 500 polgármester vett részt a találkozón, ami rendkívül jelentős, hiszen a vidéki térségek az ország területének közel 90%-át fedik le. A bejegyzés szerint a helyi adók nagymértékű emelését a miniszterelnök azzal indokolta, hogy: „Szükség volt gazdasági újraindításra, hogy megmentsük Romániát egy még na-

gyobb összeomlástól. Az EU-országokban a helyi adók aránya a GDP-hez képest 1,5%, míg Romániában csak 0,55%. Ezért emelni kellett az adókat. Az RMDSZ kezdeményezte ugyan a törvény módosítását, hogy lehetőséget adjon az önkormányzatoknak bizonyos adók csökkentésére, esetleg a fogyatékkal élők számára kedvezmények biztosítására, de ezt még megvitatjuk a koalícióban a következő napokban”.

Sófalvi Szabolcs többek között arról is beszámolt, hogy a jelen lévő polgármesterek „egységesen bírálták a kormány által előkészített közigazgatási reformot, azzal vádolva ezt, hogy a bejelentett intézkedések megbéníthatják a helyi közigazgatás működését, és közvetlenül sújthatják a kis közösségeket”. Mint írta, a találkozó a közigazgatási reform elleni tiltakozás fórumává vált, a községi polgármesterek arra kérték a kormányt, hogy őrizze meg a beruházások finanszírozását, és ne hárítson újabb terheket a helyi közigazgatásokra, miközben központi és megyei szinten még lenne lehetőség a költségek csökkentésére.

A községvezető lapunknak kiemelte, hogy rendkívül fontosnak tartja, hogy amikor csak lehetőség van rá, közvetlenül a forrásból informálódjon, ezért volt rendkívül jelentős a miniszterelnökkel való találkozó is. Hangsúlyozta többek között, hogy az RMDSZ miniszterei felülvizsgálatot kérvényeztek, és úgy tűnik, hogy van esély a Bolojan által meghatározott adók csökkentésére. Nyomatékosította, hogy számos polgármester – mint ő is – nem a változásokat ellenzi, hanem a módozatot, ahogy ezt a kormány el szeretné érni, az érintett intézményekkel való előzetes konzultáció nélkül. Kiemelte, hogy bár ha sok esetben negatív válaszok is érkeztek a miniszterelnök részéről, legalább tudják, mire számíthatnak a közeljövőben.

Felülvizsgálják a kísérleti művészeti tervet

Felülvizsgálja a kulturális minisztérium az előadó-művészeti intézményeknél foglalkoztatottak munkaidő-nyilvántartására vonatkozó kísérleti tervezet – ismertette Demeter András miniszter döntését a tárca keddi közleménye.

A tájékoztatás szerint a miniszter a bukaresti Nemzeti Színház előtt tiltakozókkal folytatott egyeztetések és az ország más városaiból érkezett reakciók nyomán döntött a kísérleti terv felülvizsgálatáról. Hozzá tették, hogy a Számvevőszék által jelzett munkaidő-nyilvántartási probléma továbbra is fennáll, ezért meg kívánják hosszabbítani az iránymutatás végrehajtásának határidejét. Demeter András hangsúlyozta, hogy bármilyen megoldási javaslat csak az érintettek bevonásával és aktív részvételével valósítható meg. „Néhány kolléga azt mondta, hogy kísérleti alanyoknak érzik magukat, és én ezt nem szeretném. Azt akarom, hogy együtt találjuk meg a legjobb megoldást” – idézte a tárcavezetőt a közlemény. A miniszter szerint a tervezetet szakemberek javaslatai alapján alapján dolgozták ki, de az eredményt nem övezi konszenzus, ezért bővíteni fogják a jogszabály kidolgozásával megbízott munkacsoportot.

A bukaresti Nemzeti Színház előtti keddi tüntetésen több fővárosi társulat tagjai vettek részt. A jelenlevők egy múlt heti körlevélben ismertetett kísérleti terv ellen tiltakoztak, amely napi írásos beszámolási kötelezettséggel járó, egységes munkaidő-nyilvántartási rendszert írt volna elő az előadó-művészeti intézményeknél dolgozók számára. A színészek sérelmezték, hogy a tervezet az alkotói munkát irodai jellegű, kötött munkarendbe kényszerítené, és arra köteleznék őket, hogy naponta írásban számoljanak be minden tevékenységükről. (Agerpres)

Az utolsó simításokat végzik a közigazgatási reformról szóló tervezeten

Az utolsó simításokat végzi a kormány a közigazgatási reformról szóló tervezeten, amelyet sürgősségi rendelet formájában készül elfogadni – nyilatkozta szerdán Cseke Attila fejlesztési miniszter.

A tárcavezető a Romániai Megyei Tanácsok Országos Szövetségének közgyűlését követően beszélt erről az újságíróknak. Azt mondta, folyamatosan egyeztetnek a tervezetről a véleményező minisztériumokkal, köztük az igazságügyi tárca képviselőivel. Lényegi módosítá-

sok már nem lesznek, „két-három” helyen azonban át kell fogalmazni a szöveget, hogy kerüljék el az esetleges alkotmányossági problémákat – magyarázta.

Cseke szerint a kormány sürgősségi rendelet formájában készül elfogadni a közigazgatási reformcsomagot, és fontosnak tartja, hogy erre „a következő napokban” sor kerüljön. „A törvénycsomag már tavaly július-augusztustól terítéken van. Továbbra is fenntartom, hogy a politikai helyzet és a koalíció szempontjából is sokkal jobb lett volna, ha már tavaly hatályba lép” – jelentette ki. (Agerpres)

Korlátoznák az élelmiszerek kereskedelmi árrését

A kormány 5-6 százalék feletti infláció esetén törvénnyel korlátozná az agrár-élelmiszeripari termékek kereskedelmi árrését – jelentette be szerdán Florin Barbu mezőgazdasági miniszter. A tárcavezetőt arról kérdezték az újságírók egy sajtóeseményen, hogy meghosszabbítja-e a Bolojan-kabinet az alapélelmiszerek március 31-én lejáró árréskorlátozását. Barbu kijelentette, hogy „az infláció jelenleg magas Romániában, különösen az agrár-élelmiszeripari termékeknél”, ezért a kormánynak és a parlamentnek közösen kell megoldást

találnia a drágulások hatékony kezelésére. A miniszter hangsúlyozta, hogy nem az élelmiszerárak befagyaszthatását, hanem kizárólag a kereskedelmi árrés korlátozását tervezik. Az utóbbi intézkedésnek pedig az energiaszektorban alkalmazott ársapkával ellentétben nincs költségvetési vonzata. Emlékeztetett, hogy a román állam közel 32 milliárd eurót fizetett ki az áram- és a földgáz-szolgáltatónak. Barbu közölte, hogy a törvénytervezetet jövő héten véglegesíti a minisztérium, utána a kormány asztalára kerül. (Agerpres)

KÖZLEMÉNY

HATÁROZATTERVEZET előkészítésével kapcsolatban
a Szászrégen költségvetéséből kezelt és finanszírozott szociális szolgáltatásokra vonatkozó
2026. évi cselekvési terv jóváhagyásáról

2026.02.10-én Szászrégen polgármestere bejelenti, hogy elindították a 2026. évi helyi költségvetésből kezelt és finanszírozott szociális szolgáltatásokra vonatkozó éves cselekvési terv jóváhagyásáról szóló HATÁROZATTERVEZET kidolgozási folyamatát illető átlátható döntéshozatali eljárást.

A határozattervezet kidolgozásának oka az, hogy a Szászrégeni Szociális Segélyezési Igazgatóság köteles kidolgozni az önkormányzati költségvetésből kezelt és finanszírozott szociális szolgáltatásokra vonatkozó éves cselekvési tervet, amelyet ezt követően jóváhagyásra benyújt az önkormányzatnak.

A HATÁROZATTERVEZETTEL kapcsolatos dokumentáció a következőket tartalmazza:
– jóváhagyó jelentés a 2026. február 9-i 6081. számú határozattervezet elfogadásának szükségességéről;
– 2026. febr. 9-i 6096. számú szakértői jelentés;
– a szászrégeni helyi költségvetésből kezelt és finanszírozott szociális szolgáltatásokra vonatkozó 2026. évi éves cselekvési terv jóváhagyásáról szóló 2026. febr. 9-i 18-as számú határozattervezet teljes szövege;
– a Szászrégen helyi költségvetéséből kezelt és finanszírozott szociális szolgáltatásokra vonatkozó 2026. évi éves cselekvési terv.

A dokumentáció megtekinthető:
Az intézmény honlapján, a www.primariareghin.ro címen, az „Átlátható döntéshozatal” menüpontban, a következő linken: <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decizionala/>
A szászrégeni önkormányzat székhelyén, a Petru Maior tér 41. szám alatt.
A határozattervezet másolata az intézmény közönségtájékoztató irodájába benyújtott kérelem alapján beszerezhető.
Az átlátható döntéshozatali eljárás tárgyát képező határozattervezetre vonatkozó javaslatok, észrevételek és ajánlásértéktű vélemények 2026. február 25-ig nyújthatók be:
• az intézmény honlapján elérhető online úrlapon: www.primariareghin.ro, az „Átlátható döntéshozatal” menüpontban, a https://www.primariareghin.ro/fileadmin/editorimages/doc/Formulare/2022/formular_Legea_52.docx linken;
• elektronikus útenként az office@primariareghin.ro e-mail-címre;
• postán, a következő címre: Szászrégen, Petru Maior tér 41. szám;
• az intézmény székhelyén, a közönségtájékoztató irodában, a Petru Maior tér 41. szám alatt, nyitvatartási idő: hétfő, kedd, csütörtök 8-16 óra között, szerdán és pénteken 8-13.30 óra között.
A benyújtott anyagokon fel kell tüntetni a következőt: A Szászrégen helyi költségvetéséből kezelt és finanszírozott szociális szolgáltatásokra vonatkozó 2026. évi cselekvési terv jóváhagyásáról szóló HATÁROZATTERVEZETHEZ küldött javaslatok.
Az ajánlásértéktű javaslatokat, javaslatokat és véleményeket az intézmény honlapján, a www.primariareghin.ro címen, az „Átlátható döntéshozatal” menüpontban, a <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-deciziola/0> linken teszik közzé.
Az írásban megfogalmazott és benyújtott ajánlások el nem fogadását írásban megindokolják. Az érdeklődők számára lehetőség van a határozattervezet nyilvános megvitatására, ülés szervezésére is, amennyiben ezt egy jogilag létrehozott egyesület vagy más hatóság vagy intézmény írásban kéri **2026.02.25-ig**.
További információkért az alábbi elérhetőségeken állunk rendelkezésére: telefon: 0265/511112, 164-es mellék, e-mail: office@primariareghin.ro, kapcsolattartó: Marinescu Sorina civil társadalomért felelős munkatárs.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Mélissa Da Costa
Az ég minden kékje

Valérie Perrin
Colette

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

árverésen bontásból származó javakat értékesít.

A licite a reptér székhelyén kerül sor február 20-án 10 órakor. Részletek a www.transylvaniaairport.ro oldalon, a licitek menüpontnál.

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

BICIKLISZERELŐ munkakörbe keresünk ügyes kezű KOL-LÉGÁT. A munkafolyamatokat betanítjuk. Tel. 0773-343-050. (69106)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

SZOBA-, lépcsőházfestést vállalok. Tel. 0741-699-761. (27665)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel és el nem múló szeretettel emlékezünk február 12-én

LOKODI ERZSÉBETRE (szül. Székely)

halálának első évfordulóján. Nagyon hiányzol, mama. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. Szerettei. (p.-l)

Szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózat-karbantartási munkálatok miatt **február 13-án 10 órától 14 óráig** (becsült időintervallum) szünetel az ivóvíz-szolgáltatás:

- **Marosvásárhelyen a Dózsa György utca 233., 286. és 302. sz. alatt.** Ugyanebben az időszakban csökkentett nyomású és alacsonyabb vízhozamú lesz a vízellátás
- **Marosvásárhelyen, a Dózsa György utca 300. sz. alatt,**
- **Nyárádtón,**
- **Maroskeresztúron.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a vezetékekben lévő lerakódások felkavarodása miatt a csapból rövid ideig zavaros víz folyik. Javasoljuk, hogy ezt a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Marosvásárhely

TEATRUL
UDVARTÉR
SZÍNHÁZ

ALEXANDRU POPA
A BOLDOGSÁG TITKA

JÁTOSZÁK: LUNG LÁSZLÓ ZSOLT,
SZÜCS ERVIN (m.v.), GECSE NOÉMI
RENDEZŐ: TÓTH ÁRPÁD

14

Udvartér Színház
Alexandru Popa: A boldogság titka

Alexandru Popa **A boldogság titka** című darabja korunk párkapcsolatainak belső dinamikáját tárja fel aprólékos pszichológiai eszközökkel, finoman adagolva a feszültséget. Felteszi a kérdést, amely kortól függetlenül mindannyiunkban ott motoszkál. Mi a boldogság és a jó élet titka? Lebontja azokat az előítéleteket, amelyek a klasszikus, „boldogság öt lépésben” típusú recepteket kísérik.

A boldogság klisészerű képe – egy sikeres férfi (Tom) ideális feleséggel (Ana) és egy igaz barátal (David) – darabokra hull a mesterien szőtt manipulációs játékban, érzelmek lavináját indítva el. A boldogság keresése és a lét értelmének feszegetése középkori karaktereink esetében kiélezetten van jelen, a kérdések húsbavágóak, mélységekkel telítődnek.

Amint a titkok sorra napvilágot látnak, mindhárman arra kényszerülnek, hogy újraértelmezzék önmaguk számára a boldogság fogalmát, és szembenézzenek eddigi életük történéseivel, egymással és nem utolsósorban önmagukkal.

Szereposztás:
TOM • LUNG LÁSZLÓ ZSOLT,
DAVID • SZÜCS ERVIN (m.v.),
ANA • GECSE NOÉMI.

Rendező: Tóth Árpád, díszlettervező: Pál Alexandra, jelmeztervező: Pál Alexandra, dramaturg: Kedves Kriszta, zeneszerző: Ila Gábor.

Az előadások február 12-én 17 és 20 órától lesznek a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében, jegyek online a <https://www.in-time.ro/> oldalán vásárolhatók.

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

 www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

 Szemészet

 Gasztroenterológia

 Kardiológia

 Fül-orr-gégészet

 Érsebészet

 Tüdőgyógyászat

 Plasztikai sebészet

 www.doraoptics.ro

 0771 195 340

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087 - 0730-545-646 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976

- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es telefonon.

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS

KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as

a DIGI hálózatban